

Postbus 8035

5601 KA Eindhoven

T: 088-369 03 69

I: www.odzob.nl

(Ontwerp)Beschikking van het college van Gemert-Bakel
inzake beoordelingsplicht milieueffectrapportage met betrekking tot een veehouderij van Mts.
Bouwmans- van Hees (artikel 7.2 lid 1 onder b. in samenhang met artikel 7.17 van de Wet milieubeheer
en artikel 2, tweede lid en vijfde lid onder b. van het Besluit milieueffectrapportage) op de op 5 mei
2021 bij hen ingekomen aanvraag van Mts. Bouwmans- van Hees (artikel 7.2 lid 1 onder b. in
samenhang met artikel 7.17 van de Wet milieubeheer en artikel 2, tweede lid en vijfde lid onder b. van
het Besluit milieueffectrapportage) en om vergunning ingevolge de Wet algemene bepalingen
omgevingsrecht (Wabo), voor de inrichting gelegen aan Mathijseind 7 te Bakel.

(ONTWERP) BESCHIKKING OMGEVINGSVERGUNNING

Onderwerp

Op 5 mei 2021 is een aanvraag voor een omgevingsvergunning ontvangen van Mts. Bouwmans- van Hees. Het betreft het veranderen van de inrichting. De aanvraag heeft betrekking op Mathijseind 7 te Bakel. De aanvraag is geregistreerd onder Olo-nr.- 6057051 en nr: HZ_WABO-4886.

Besluit

Wij zijn voornemens te besluiten, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in deze vergunning en gelet op de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de daarop betrekking hebbende uitvoeringsbesluiten en -regelingen, de Wet milieubeheer (Wm), de Wet ammoniak en veehouderij (Wav), de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) en de Wet natuurbescherming (Wnb) aan Mts.

Bouwmans- van Hees een (omgevings-)vergunning:

- op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder e. (1° oprichten van een inrichting en/of 2° het veranderen of veranderen van de werking van een inrichting en/of 3° het in werking hebben van een inrichting) te verlenen voor het veranderen van de inrichting. Aan de verlening van de vergunning zijn voorschriften verbonden (veranderingsvergunning). Deze staan in verderop in dit besluit;
- gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze vergunning en gelet op artikel 7.2, eerste lid onder b, van de Wet milieubeheer, in samenhang met artikel 2, tweede lid en vijfde lid onder b, van het Besluit milieueffectrapportage, en artikel 7.17, eerste en derde lid, van de Wet milieubeheer, dat voor de voorgenomen uitbreiding met 1.210 vleesvarkens aan Mathijseind 7 te Bakel geen milieueffectrapport moet worden opgesteld;
- het voorschrift 5.1.1 van de vergunning d.d. 15 maart 2011 te trekken en de voorschriften uit de bijlage aan de omgevingsvergunning te verbinden voor de gehele inrichting.
- dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uit maken van deze vergunning:
 - Aanvraagformulier met OLO nummer 6057051;
 - Tekening van de inrichting d.d. 18-03-2021, aangepast en vervangen d.d. 27-7-2023, 19-12-23, 22-1-2024 en 24-5-2024;
 - Toelichting aanvraag d.d. 05-05-2021;
 - Diertabel d.d. 04-05-2021, vervangen 24-4-2023;
 - Geurberekening d.d. 07-03-2021, vervangen 25-4-2023;
 - Fijn stofberekening PM10 d.d. 07-03-2021, vervangen 24-4-2023 en 24-5-2024;
 - Fijn stofberekening PM2,5 d.d. 07-03-2021, vervangen 24-4-2023 en 24-5-2024;
 - Dimensioneringsplan stal D-G d.d. 30-04-2021;
 - Dimensioneringsplan stal E d.d. 30-04-2021;
 - Dimensioneringsplan stal F2 d.d. 04-05-2021 / 03-10-2018;
 - Invoergegevens d.d. 05-05-2021;
 - Aanvulling vormvrij mer d.d. 25-4-2023, aangepast 27-7-23, 27-5-2024 en op 12-12-2024;
 - Toetsing besluit emissiearme huisvesting d.d. 24-4-2023;

- IPPC-toetsing d.d. 25-4-2023, aangevuld 12-7-23;
- Voorgenomen veranderingen d.d. 25-4-2023;
- Volksgezondheid en endotoxine d.d. 25-4-2023;
- Leaflet BWL 2010.26.V5 van november 2020;
- Beschikking natuurbescherming 1998 d.d. 18-7-2013;
- Aanvraag vergunning wet natuurbescherming d.d. 28-4-2023;
- Bedrijfsprocessen d.d. 24-4-2023;
- Toelichting fijn stof d.d. 13-7-23;
- Aanvulling stikstof d.d. 13-7-23;
- Aanvullingen geluid d.d. 12-7-23;
- Toelichting aanvraag d.d. 27-7-23;
- Energielabel d.d. 22-1-2024;
- Energiebesparingsonderzoek d.d. 9-1-2024;
- Handreiking veehouderij en gezondheid ingekomen op 23-1-2024;
- Landschappelijke inpassing d.d. 30-11-2023;
- Toelichting aanvullingen d.d. 18-12-2023;
- Overzicht interne transport bewegingen wet luchtkwaliteit d.d. 5-1-2024;
- Aerius bijlage projectberekening d.d. 5-1-2024;
- Aerius projectberekening d.d. 5-1-202, aangepast 12-12-2024;
- Passende beoordeling mitigerende maatregelen d.d. 28-5-2024;
- Bestemmingsplan d.d. 15-5-2024;
- Berekening invoergegevens d.d. 24-5-2024;
- Toelichting aanvullende gegevens d.d. 28-5-2024;
- Geomilieu aanvraag d.d. 12-12-2024;
- Aerius aanlegfase d.d. 12-12-2004;
- Aerius extra beoordeling aanlegfase d.d. 12-12-2004;
- Aerius randeffect d.d. 12-12-2004;
- Aerius projectberekening extra beoordeling d.d. 12-12-2024;
- Passende beoordeling mitigerende maatregelen (Gedragsvoorschriften vlg artikel 3.101 Activiteitenregeling) ingekomen 12-12-2024.

Eindhoven.

RECHTSBESCHERMINGSMIDDELEN

Zienswijzen

Een ieder kan schriftelijk of mondeling zienswijzen indienen. Dit kan tot zes weken na de dag waarop dit ontwerpbesluit ter inzage wordt gelegd. In de schriftelijke zienswijzen moet u, naast uw inhoudelijke zienswijzen, het volgende opnemen: uw naam en adres, de datum en een omschrijving van het ontwerpbesluit. Uw zienswijzen kunt u richten aan:

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Postbus 8035
5601 KA Eindhoven.

Wij verzoeken u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord "zienswijzen" te vermelden.

INHOUDSOPGAVE

(ONTWERP) BESCHIKKING OMGEVINGSVERGUNNING	2
RECHTSBESCHERMINGSMIDDELEN	4
INHOUDSOPGAVE	5
VOORSCHRIFTEN	6
MILIEU.....	6
1 <i>Algemene voorschriften</i>	<i>6</i>
2 <i>Agrarische voorschriften</i>	<i>6</i>
BEOORDELING INZAKE MILIEUEFFECTRAPPORTAGE.....	13
PROCEDURELE OVERWEGINGEN.....	17
OVERWEGINGEN	22
3. <i>Milieu.....</i>	<i>22</i>
4. <i>BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN</i>	<i>25</i>
5. <i>AMMONIAKEMISSION UIT DIERENVERBLIJVEN</i>	<i>32</i>
6. <i>GEURHINDER UIT DIERENVERBLIJVEN</i>	<i>35</i>
7. <i>EMISSION ZWEVENDE DEELTJES UIT DIERENVERBLIJVEN.....</i>	<i>37</i>
8. <i>(VOLKS)GEZONDHEID EN VEEHOUDERIJ.....</i>	<i>39</i>

VOORSCHRIFTEN

MILIEU

1 Algemene voorschriften

1.1 Van toepassing zijnde voorschriften

- 1.1.1 De voorschriften van de al geldende revisievergunning d.d. 15 maart 2011 met uitzondering van voorschrift 5.1.1 blijven van kracht voor de veranderde inrichting voor zover bij de onderhavige vergunning niet anders is bepaald.

2 Agrarische voorschriften

2.1 Houden van dieren

- 2.1.1 In de inrichting mogen ten hoogste de volgende aantallen dieren op het aangegeven huisvestingssysteem aanwezig zijn:

Stal	Rav-code	Diercategorie / huisvestingssysteem	Aantal dieren
D	D 3.2.14	vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, chemisch luchtwassysteem 95% ammoniakemissiereductie, BWL 2010.26.V5	1.180
F1	D 3.2.1	vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, gehele dierplaats onderkelderd zonder stankafsluiter, BWL 2001.23.V1	216
F2	D 3.2.14	vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, chemisch luchtwassysteem 95% ammoniakemissiereductie, BWL 2010.26.V5	420
E	D 3.2.14	vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, chemisch luchtwassysteem 95% ammoniakemissiereductie, BWL 2010.26.V5	1.210
G	D 3.2.14	vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, chemisch luchtwassysteem 95% ammoniakemissiereductie, BWL 2010.26.V5	780

- 2.1.2 Er dient voldoende voorraad zuur op de locatie aanwezig te zijn om te allen tijde een goede correctie van de pH van het waswater te garanderen. Als een voldoende voorraad wordt doorgaans beschouwd dat men minimaal voor een volledige ronde zuur aanwezig heeft. Dit betreft de in gebruik zijnde hoeveelheid zuur en de voorraad zuur. Deze hoeveelheid samen moet voldoende zijn om een volledige ronde van de te houden dieren te kunnen voorzien van zuur voor het luchtwassysteem. De gedachte is

dat als er geen zuur leverbaar is, de ronde van de te houden dieren kan worden afgerond en een nieuwe ronde pas wordt gestart wanneer er weer zuur aanwezig is. Wanneer er permanent dieren worden gehouden dient er een voorraad aanwezig te zijn van minimaal 1 maand gebruik

- 2.1.3 Het aantal aanwezige dieren per diersoort wordt ten minste één keer per maand geregistreerd, waarbij de perioden tussen de registraties van een vergelijkbare tijdsduur zijn. De registraties zijn binnen de inrichting aanwezig en worden gedurende tien jaren bewaard.

2.2 Voorschriften onderdeel passende beoordeling

2.2.1 Visuele en elektronische inspectie

- 2.2.2 -Er dient wekelijks een visuele controle uitgevoerd te worden, waarbij in het bijzonder wordt gelet op de werking van de sproeiers, leidingen en druppelvangers. Daarnaast dient vastgesteld te worden dat het gehele waspakket wordt besproeid. De uitkomst van de controle dient vastgelegd te worden in een logboek. Bij constatering van een suboptimale werking van de luchtwasinstallatie dient de oorzaak hiervan zo snel mogelijk verholpen te worden. Aanpassingen of reparaties dienen te worden beschreven en vastgelegd in een logboek.

- 2.2.3 -De handelingen die uitgevoerd worden bij de visuele en elektronische inspectie als onderdeel van het onderhoud bestaan uit onderstaande handelingen;

- Het controleren van de werking van de pompen (staan deze aan en werken ze naar behoren);
- Het controleren van de sproeiers, leidingen en druppelvangers;
- Het controleren van de pH- en EC-waarden, de actuele waarden worden afgelezen van de display van de installatie en de meetgeschiedenis van de sensoren wordt uitgelezen;
- Controleren waswaterdebiet en verdeling van het waswater over het pakket;
- Controleren ventilatie/luchtverdeling;
- Controleren pH-regelaars, zuurdoseerinstallatie en het zuurverbruik;
- Het controleren van de luchtwasser, zijnde in werking conform leaflet;
- De registratie van de controle en eventuele reparaties worden in een logboek beschreven.

2.2.4 Storingen

- 2.2.5 -Storingen worden automatisch door gemeld aan de vergunninghouder via de mobiele telefoon of een strategisch geplaatste alarmlamp in de betreffende stal. De storingen worden zo snel mogelijk verholpen. Na melding van storing checkt de vergunninghouder de luchtwasser op de gemelde storing. Dit doet hij door de gemelde storing fysiek te gaan bekijken bij de luchtwasser. Indien de vergunninghouder de storing zelf kan verhelpen wordt dit zo spoedig mogelijk uitgevoerd. Indien de vergunninghouder niet in staat is om dit zelf te doen, dan wordt de leverancier van het

luchtwassysteem of een andere deskundige partij ingeschakeld om de oorzaak van de storingen zo snel mogelijk op te sporen en te verhelpen. Vastgestelde storingen en de handelingen ter verhelping van de storing worden vastgelegd in een logboek.

2.2.6 -De meest voorkomende storingen, de mogelijke oorzaken en de vervolg acties zijn samen met de gedragsvoorschriften voor een luchtwasser opgenomen in bijlage I (vromvrije mer beoordelingsnotitie d.d. 12-12-2024).

2.2.7 Ammoniak meting (drie verschillende methoden mogelijk)

-De ammoniakconcentratie in zowel in- als uitgaande lucht van de luchtwasser dient continu gemeten te worden door middel van permanent aanwezige ammoniaksensoren die geplaatst zijn op een representatieve plaats. De metingen zullen uitgevoerd worden volgens het meest actuele protocol voor het continu bemeten van stallen "Richtlijnen voor het bepalen van emissies uit veestallen: Guidelines for determination of emission from livestock barns". Bij een update van het protocol worden waar nodig aanpassingen uitgevoerd aan de methode van bemeten. De metingen van deze sensoren worden bijgehouden in een elektronisch logboek. Welke plaats als 'representatief' beschouwd kan worden, is afhankelijk van de concrete situatie en verschilt dus van geval tot geval. Vaak zal het zo zijn dat de ingaande lucht gemeten dient te worden voor de eerste wasstap (in de drukkamer), en de uitgaande lucht gemeten dient te worden direct na de druppelvanger, bij de uitmonding van de luchtwasser.

OF

-De ammoniakconcentratie in zowel in- als uitgaande lucht van de luchtwasser dient, zes maanden na ingebruikname van de luchtwasinstallatie, volgens ammoniakverwijderingsrendementsmeting te worden bemeten. Deze meting dient ieder jaar te worden herhaald bij een representatieve bedrijfssituatie. Indien het ammoniakverwijderingsrendement lager is dan het toegestane rendement, dient deze zodanig te worden gecorrigeerd dat deze zo snel mogelijk weer binnen het toegestane rendement valt. Dit voorschrift is direct afkomstig uit jurisprudentie (ECLI:NL:RBOBR:2022:2090) en dient tevens als alternatief voor bedrijven waarbij continumetingen niet mogelijk of haalbaar zijn. Vaak zal het zo zijn dat de ingaande lucht gemeten dient te worden voor de eerste wasstap (in de drukkamer), en de uitgaande lucht gemeten dient te worden direct na de druppelvanger, bij de uitmonding van de luchtwasser.

OF

-De ammoniakconcentratie in zowel in- als uitgaande lucht van de luchtwasser dient regelmatig (4x per jaar) handmatig gemeten met een gasdetectiebuis. Deze metingen dienen te worden herhaald bij een representatieve bedrijfssituatie. Dit dient als alternatief voor bedrijven waarbij continumetingen niet mogelijk of haalbaar zijn. Vaak zal het zo zijn dat de ingaande lucht gemeten dient te worden voor de eerste wasstap (in de drukkamer), en de uitgaande lucht gemeten dient te worden direct na de druppelvanger, bij de uitmonding van de luchtwasser.

2.2.8 Representatieve bedrijfssituatie

-Bij het uitvoeren van de rendementsmeting wordt rekening gehouden dat dit op een moment van piekbelasting plaatsvindt. Op het moment dat het aanbod van de te verwijderen stof groot is en er een hoog debiet is. De metingen zullen overdag plaatsvinden en afhankelijk van de bezetting (het aantal dieren en het productiestadium) van de stal op een piekmoment worden uitgevoerd.

-Zoals reeds hierboven is aangegeven zullen de ammoniak metingen volgens actueel meetprotocol worden uitgevoerd. Hieruit voortvloeiend zullen de ammoniak sensoren ook volgens meetprotocol worden gerealiseerd. Het eerste meetprotocol is nog onderhevig aan actualisaties, midden 2024 zal een eerste actualisatie plaatsvinden. Er is voor gekozen om de locatie van de ammoniaksensor niet weer te geven op de milieutekening. Dit om te voorkomen dat bij nieuwe inzichten de locatie van de ammoniak sensor in het meetprotocol wijzigt en niet meer overeen zal komen met de locatie welke aangegeven is op de milieutekening.

2.2.9 Proces- en gebruiksomschrijving pH-regeling en EC-meter

-Er dient een pH-regelaar geïnstalleerd te worden:

- De pH-regelaar is een automatische regeling van de zuurtegraad van het waswater van de luchtwasser. Het systeem bestaat uit een pH-elektrode (de pH-sensor) welke de zuurtegraad van het waswater meet en een doseerinrichting welke zuur en/of base toevoegt aan het waswater. De automatische regeling voert aan de hand van de gemeten zuurgraad (wanneer de zuurgraad buiten het ingestelde bereik komt) zuur of base toe aan het waswater. Bij een te hoge zuurgraad (te lage pH) wordt een base toegevoegd en bij een te lage zuurgraad (te hoge pH) wordt een zuur toegevoegd;
- De dosering van het base en het zuur verloopt op een zorgvuldige manier. Bij een biologische luchtwasser mag het toevoegen van zuur en/of base geen continu proces zijn. Bij een chemische luchtwasser mag dit wel. Het toevoegen van zuur en/of base is enkel voor het bijsturen. Het tijdig spuien (gedeeltelijke verversen van het waswater) blijft benodigd om vervuiling of afbraakproduct af te voeren;
- De sensoren dienen op een representatieve plaats te worden geplaatst;
- Indien de gemeten pH-waarden buiten het toegestane bereik van het betreffende luchtwassysteem vallen dienen deze zodanig te worden gecorrigeerd dat deze weer binnen het toegestane bereik vallen. Het toegestane bereik van de pH-waarde van de betreffende luchtwasser is af te leiden van het bijbehorende leaflet;
- Indien er sprake is van een sterk wisselende ammoniakemissie, zoals bijvoorbeeld bij bedrijfsvoering waarbij de stallen tijdelijk leeg komen te staan, dient de te installeren pH-regelaar zowel zuur als een base toe te kunnen voegen aan het wassysteem;
- Het toegestane bereik van gemeten pH-waarde dient dusdanig ingesteld te zijn, dat eventuele veranderingen van de pH-waarde in het waspakket niet leiden tot afwijkende pH-waarde onderin het waspakket.

-De luchtwasser is voorzien van een EC-meter. Het toegestane bereik van de geleidbaarheid van de luchtwasser is af te leiden van het bijbehorende leaflet.

-De pH- en EC-sensor zijn in een aftakking van de aanvoerleiding naar de circulatiepomp van het waswater geplaatst. In deze aftakking is ook een afsluitkraan geplaatst. De locatie van de sensoren in de aftakking en afsluitkraan zorgt ervoor dat de sensoren voor onderhoud uit de leidingen kunnen worden gehaald zonder dat de gehele luchtwasser stil hoeft te worden gezet. De pH- en EC-waarde van het waswater wordt op deze manier altijd gemeten voordat het over het waspakket gesproeid wordt. -

Wanneer het waswater een te lage zuurgraad (te hoge pH) heeft zal de pH-regelaar in werking treden en zal zuur worden toegevoegd om de pH-waarde binnen de gestelde waarden te brengen.

- De pH- en EC-sensor zijn volgens leaflet gerealiseerd en geven zo een correcte meetwaarde van het waswater weer.

- In het pH-regelsysteem wordt rekening gehouden met het veranderen van de pH-waarde in het waspakket. De pH-waarde verandert doordat bij het verwijderen van ammoniak uit de lucht, door het zwavelzuur in het waswater, ammoniumsulfaat wordt gevormd. Het vormen van ammoniumsulfaat heeft tot gevolg dat de pH-waarde stijgt. De pH-waarde van het waswater na het waspakket heeft een hogere pH-waarde dan voor het waspakket. Door het meten van de pH-waarde voor het waspakket, kan bepaald worden hoeveel zuur er moet worden toegevoegd aan het waswater om het waswater voldoende aan te zuren. Wanneer de gemeten pH-waarde van het waswater lager is dan de minimaal ingestelde pH-waarde zal een base worden toegevoegd om deze tot de minimale pH-waarde terug te brengen.

- De pH- en EC-meters dienen wekelijks gecontroleerd te worden. Dit dient te gebeuren met een tweede geïnstalleerde meter of met een handmeter. Wanneer blijkt dat de sensoren afwijkende meetwaarden laten zien dienen deze opnieuw gekalibreerd of vervangen te worden.

OF

- De pH- en EC-meters dienen wekelijks gecontroleerd te worden. Dit dient te gebeuren met een handmeter.

2.2.10 Regulier onderhoud

- Groot onderhoud aan de luchtwasser, zijnde onderhoud dat langer dan vier uur duurt, dient minimaal 7 dagen voor de aanvang van dat onderhoud gemeld via de Milieu Klachten Centrale te worden bij het bevoegd gezag. Tevens dient er melding gemaakt te worden van het afronden van het onderhoud op het moment dat de wasinstallatie weer in bedrijf genomen wordt. Het bevoegd gezag mag extra (tijdelijke) maatregelen eisen om extra emissies te voorkomen.

- Groot onderhoud dient, indien mogelijk, plaats te vinden in periodes van leegstand.

- Elk half jaar worden (door de leverancier of een andere deskundige partij) de sensoren voor pH- en EC-metingen geïjkt en wordt er een onderhoudscontrole van de technische werking van de luchtwasser uitgevoerd.

- Ook wordt er halfjaarlijks (door de leverancier of een andere deskundige partij) bemonsterd en een analyse van het waswater op pH, hoeveelheid ammonium, nitriet en nitraat en een verhouding stikstofcomponenten.

- Een keer per jaar wordt het filterpakket en filterwand van de wasser volledig gereinigd, wanneer en waar nodig wordt het filterpakket vervangen.

2.2.11 Toelichting technische installatie

- De luchtwasser moet worden gerealiseerd conform de detailtekeningen en het dimensioneringsplan.

- De luchtwasser dient te allen tijde zo ingesteld te zijn dat deze optimaal kan functioneren.

- Het toegestane bereik van gemeten pH-waarden dient dusdanig ingesteld te zijn, dat eventuele veranderingen van de pH-waarde in het waspakket niet leiden tot afwijkende pH-waarden onderin het waspakket.

-Er dient bij elke waswaterpomp, indien mogelijk, een debietmeter en elektronische flowmeter geplaatst te worden. De metingen van deze meter(s) dienen te worden bijgehouden in de datalogging (elektronisch logboek).

-Het luchtwassysteem mag pas in gebruik worden genomen nadat het centraal afzuigkanaal, de koppeling van de luchtwasser aan dit kanaal en de uitvoering/dimensionering van de luchtwasser is gereed gemeld via de Milieu Klachten Centrale.

-De vergunninghouder en iedereen die op het bedrijf werkzaam is dient, binnen zes maanden na het onherroepelijk worden van deze vergunning, de e-learning 'Luchtwassers', ontwikkeld door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, met succes af te sluiten. Personeel dat met de luchtwasser in aanraking zal komen dat na deze termijn in dienst komt dient binnen zes maanden na de start van het dienstverband tevens deze e-learning met succes af te sluiten.

2.2.12 Enkel van toepassing bij chemische luchtwassers:

-Er dient voldoende voorraad zuur op de locatie aanwezig te zijn om te allen tijde een goede correctie van de pH van het waswater te garanderen. Als een voldoende voorraad wordt doorgaans beschouwd dat men minimaal voor een volledige ronde zuur aanwezig heeft. Dit betreft de in gebruik zijnde hoeveelheid zuur en de voorraad zuur. Deze hoeveelheid samen moet voldoende zijn om een volledige ronde van de te houden dieren te kunnen voorzien van zuur voor het luchtwassysteem. De gedachte is dat als er geen zuur leverbaar is, de ronde van de te houden dieren kan worden afgerond en een nieuwe ronde pas wordt gestart wanneer er weer zuur aanwezig is. Wanneer er permanent dieren worden gehouden dient er een voorraad aanwezig te zijn van minimaal 1 maand gebruik.

2.3 Voorschriften onderdeel Besluit inzake beoordelingsplicht milieueffectrapportage

- 2.3.1 Stallen D, F2, E en G moeten uitgevoerd en in gebruik zijn overeenkomstig de beschrijving en tekeningen van het emissiearme huisvestingssysteem van het type BWL 2010.26.V5 (Chemisch luchtwassysteem 95% ammoniakreductie).

2.4 Hygiënemaatregelen dierenverblijven

- 2.4.1 De vergunninghouder instrueert en informeert bezoekers en (tijdelijk) werkzame personen over de maatregelen en voorzieningen met betrekking tot het toepassen van de diersector-specifieke hygiëne- en preventiemaatregelen (o.a. met aandacht voor reiniging en desinfectie, mestafvoer, plaagdierenbestrijding, etc.).

2.5 Gezondheid

- 2.5.1 Teneinde zoönosen te weren om ziektedruk en de uitbraak van ziekten te voorkomen, moeten de volgende maatregelen in ieder geval te worden getroffen:

- a. strikte hygiëne tijdens de ronden, wat betekent: afgesloten terrein, geen toegang voor bezoekers in de stallen, bedrijfseigen kleding en schoeisel, wasgelegenheid om daarmee ziekte insleep te voorkomen;
- b. zorg voor goede klimatologische omstandigheden tijdens de ronde;
- c. grondige reiniging en ontsmetting van de stallen na de ronde;
- d. ongediertebestrijding.

2.5.2 De in het document “VVmer aanvulling mathijseind 7, incl. bijlage van 12-12-2024” aangegeven maatregelen ter preventie en vermindering van de risico's voor de volksgezondheid, moeten blijvend en doelmatig binnen de inrichting zijn toegepast. Van daarvoor vereiste inspecties, registraties en deskundigheid, moeten bewijsstukken binnen de inrichting aanwezig zijn.

BEOORDELING INZAKE MILIEUEFFECTRAPPORTAGE

1.1. Inleiding

De (vormvrije) mededeling voor de m.e.r.-beoordeling is ingediend bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het wijzigen van een agrarisch bedrijf met varkens, Mts Bouwmans-v. Hees aan Mathijseind 7 te Bakel. Binnen de inrichting stal E aangevraagd, deze is eerder verleend, maar wordt aangepast aangevraagd. De totale capaciteit van de uitbreiding betreft 1.210 dierplaatsen voor vleesvarkens in stal D.

Op basis van artikel 7.2, eerste lid onder b, van de Wet milieubeheer, in samenhang met artikel 2, tweede lid en vijfde lid onder a, van het Besluit milieueffectrapportage, is de uitbreiding van een installatie voor het houden van varkens met meer 2.000 stuks varkens, onderworpen aan de beoordelingsplicht milieueffectrapportage. Deze activiteiten zijn opgenomen in categorie 14 van onderdeel D van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage. De voorgenomen activiteiten overschrijden de drempelwaarden uit categorie 14 van onderdeel D van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage niet. Desondanks moet in dat geval worden beoordeeld of een milieueffectrapport moet worden gemaakt.

1.2. De milieueffectrapportage beoordeling

Bij de beoordeling of het noodzakelijk is een milieueffectrapport op te stellen gaat het bevoegd gezag na of de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben (artikel 7.17, eerste lid, van de Wet milieubeheer). Het bevoegd gezag houdt bij zijn beslissing rekening met, voor zover relevant, de resultaten van eerder uitgevoerde controles of ander andere beoordelingen van gevolgen voor het milieu (artikel 7.17, derde lid onder a, van de Wet milieubeheer) en de in bijlage III bij de mer-richtlijn aangegeven criteria (artikel 7.17, derde lid onder b, van de Wet milieubeheer). De criteria van bijlage III bij de mer-richtlijn hebben betrekking op:

1. de kenmerken van de activiteit én de samenhang met de andere activiteiten ter plaatse;
2. de plaats waar de activiteit plaatsvindt;
3. de kenmerken van de belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu die de activiteit kan hebben.

De beoordeling heeft uitsluitend betrekking op het oprichten van 1.210 vleesvarkens. Echter, in de mededeling is het gehele bedrijf meegenomen om een juiste indruk te krijgen van de gehele bedrijfssituatie.

De beoordeling is gebaseerd op de volgende stukken:

- Tekening van de inrichting d.d. 18-03-2021, aangepast en vervangen d.d. 27-7-2023, 19-12-23, 22-1-2024 en 24-5-2024;
- Toelichting aanvraag d.d. 05-05-2021;
- Diertabel d.d. 04-05-2021, vervangen 24-4-2023;
- Geurberekening d.d. 07-03-2021, vervangen 25-4-2023;
- Fijn stofberekening PM10 d.d. 07-03-2021, vervangen 24-4-2023 en 24-5-2024;

- Fijn stofberekening PM2,5 d.d. 07-03-2021, vervangen 24-4-2023 en 24-5-2024;
- Dimensioneringsplan stal D-G d.d. 30-04-2021;
- Dimensioneringsplan stal E d.d. 30-04-2021;
- Dimensioneringsplan stal F2 d.d. 04-05-2021 / 03-10-2018;
- Invoergegevens d.d. 05-05-2021;
- Aanvulling vormvrij mer d.d. 25-4-2023, aangepast 27-7-23, 27-5-2024 en op 12-12-2024;
- Toetsing besluit emissiearme huisvesting d.d. 24-4-2023;
- IPPC-toetsing d.d. 25-4-2023, aangevuld 12-7-23;
- Voorgenomen veranderingen d.d. 25-4-2023;
- Volksgezondheid en endotoxine d.d. 25-4-2023;
- Leaflet BWL 2010.26.V5 van november 2020;
- Beschikking natuurbescherming 1998 d.d. 18-7-2013;
- Aanvraag vergunning wet natuurbescherming d.d. 28-4-2023;
- Bedrijfsprocessen d.d. 24-4-2023;
- Toelichting fijn stof d.d. 13-7-23;
- Aanvulling stikstof d.d. 13-7-23;
- Aanvullingen geluid d.d. 12-7-23;
- Toelichting aanvraag d.d. 27-7-23;
- Energielabel d.d. 22-1-2024;
- Energiebesparingsonderzoek d.d. 9-1-2024;
- Handreiking veehouderij en gezondheid ingekomen op 23-1-2024;
- Landschappelijke inpassing d.d. 30-11-2023;
- Toelichting aanvullingen d.d. 18-12-2023;
- Overzicht interne transport bewegingen wet luchtkwaliteit d.d. 5-1-2024;
- Aeries bijlage projectberekening d.d. 5-1-2024;
- Aeries projectberekening d.d. 5-1-202, aangepast 12-12-2024;
- Passende beoordeling mitigerende maatregelen d.d. 28-5-2024;
- Bestemmingsplan d.d. 15-5-2024;
- Berekening invoergegevens d.d. 24-5-2024;
- Toelichting aanvullende gegevens d.d. 28-5-2024;
- Geomilieu aanvraag d.d. 12-12-2024;
- Aeries aanlegfase d.d. 12-12-2004;
- Aeries extra beoordeling aanlegfase d.d. 12-12-2004;
- Aeries randeffect d.d. 12-12-2004;
- Aeries projectberekening extra beoordeling d.d. 12-12-2024;
- Passende beoordeling mitigerende maatregelen (Gedragsvoorschriften vlg artikel 3.101 Activiteitenregeling) ingekomen 12-12-2024.

1.3. Beoordeling van de voorgenomen activiteit

Hieronder is een overzicht gegeven van de aspecten die in de beoordeling zijn betrokken:

Overwegingen:

- De invloed van de inrichting op een gebied dat van bijzondere betekenis neemt af of waarin het milieu reeds in ernstige mate is verontreinigd of belast, neemt af ten opzichte van het dichtst bij de inrichting liggende zeer kwetsbare gebied.
- Significante nadelige effecten op Natura 2000-gebieden kunnen als gevolg van de voorgenomen wijziging uitsluitend worden beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming. Een aanvraag voor een vergunning op basis van deze wet is aangevraagd (28 april 2023). Uit bij de notitie gevoegde berekeningen blijkt dat de depositie afneemt ten opzichte van de vergunde depositie op de referentiedata die ingevolge de Wet natuurbescherming gelden.
- Om zorg te dragen van een goede werking van de luchtwassystemen, worden de zorghandelingen genoemd in de bijlage “mitigerende maatregelen- passende beoordeling van 28-5-2024” door de vergunninghouder uitgevoerd en als voorschrift opgenomen in dit besluit.
- De ammoniakemissie daalt van 2.418 kg ammoniak per jaar naar 1.510,5 kg ammoniak per jaar, dit is een afname van 37,5% en dat leidt niet tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu
- De fijnstofemissie blijft gelijk. De gewenste veranderingen leiden niet tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu vanwege de fijn stofbelasting.
- De geuremissie blijft gelijk. Berekening van de geurbelasting van de inrichting op de geurgevoelige objecten in de omgeving van de inrichting toont aan, ondanks dat er sprake is van een toename van de geuremissie, dat aan de normstelling voor geurbelasting wordt voldaan.
- De adviesafstand voor endotoxine blijft gelijk en bedraagt 126 meter tot een gevoelig object (Mathijseind 8). Aan deze afstand wordt voldaan, deze daadwerkelijke afstand bedraagt 186 meter.
- De voorgenomen activiteit heeft invloed op de geluidbelasting naar de omgeving. Verwacht kan worden dat de inrichting voldoet aan de grenswaarden. Bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de activiteit inrichting wordt een rapportage van een akoestisch onderzoek gevoegd om aan te tonen dat de inrichting aan de in de vergunning op te nemen geluidsnormen kan voldoen.
- De inrichting veroorzaakt naast de ammoniak-, geur-, geluid- en fijn stofbelasting geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu (energie, gebruik van natuurlijke hulpbronnen, productie van afvalstoffen, etc.).
- In de invloedssfeer van de inrichting op andere gebiedstyperingen zijn geen verdere bijzondere omstandigheden aanwezig, die nadelige gevolgen hebben in het kader van milieu of ruimtelijke ordening.

Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de aanvraag omgevingsvergunning en mededeling voor de m.e.r.-beoordeling met de bijbehorende bijlagen van 12-12-2024.

1.4. Conclusie

De toetsing van de voorgenomen activiteit aan de drie criteria voor de beoordelingsprocedure heeft ons tot de conclusie gebracht dat het opstellen van een milieueffectrapport niet noodzakelijk is. De geplande ontwikkeling leidt, ten opzichte van de al vergunde situatie, niet tot een verdere negatieve beïnvloeding van de natuurwaarden of het abiotisch milieu in de directe omgeving van de inrichting. Het plan leidt niet tot een bijzondere omstandigheid die bepalend is om tot het laten opstellen van een milieueffectrapport te besluiten. De omstandigheden waaronder de voorgenomen activiteit wordt ondernomen leiden niet tot zodanige nadelige gevolgen voor het milieu dat het opstellen van een milieueffectrapport noodzakelijk is.

In de (vormvrije) mededeling voor de m.e.r.-beoordeling zijn de volgende maatregelen beschreven om aanzienlijke negatieve milieueffecten te vermijden of te voorkomen:

- Het toepassen van het emissiearme huisvestingssysteem van het type BWL 2010.26.V5 in stallen D, F2, E en G;
- de mitigerende maatregelen-passende beoordeling die genoemd in de bijlage mitigerende maatregelen- passende beoordeling van 28-5-2024.

De verplichting tot het uitvoeren van de maatregelen die van belang zijn bij het besluit dat er geen milieueffectrapportage hoeft te worden gemaakt alsmede het tijdstip waarop die maatregelen moeten zijn uitgevoerd zijn als voorschrift(en) aan dit besluit verbonden.

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

2.1. Overgangsrecht Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. In de Invoeringswet Omgevingswet (Ow) is geregeld dat lopende procedures die voor de inwerkingtreding van de Ow worden afgehandeld volgens het oude recht tot het besluit onherroepelijk is. Daar waar mogelijk is in deze beschikking een doorkijk gemaakt naar de situatie nadat de vergunning onherroepelijk is geworden.

Het bevoegd gezag heeft de mogelijkheid om in de vergunningvoorschriften al vooruitlopend op het nieuwe recht. Er mag dus bijv. uitgegaan worden van de algemene regels in het Bal of Bbl.

Vergunningvoorschriften mogen uitgaan van de 'toekomstige' situatie. Het is niet toegestaan om een rechtsgrond in het Bal of Bbl te gebruiken, zoals bijv. maatwerk. Dat moet je doen op basis van het oud recht. In deze beschikking is hiermee rekening gehouden.

2.2. Gegevens aanvrager

Op 5 mei 2021 is een aanvraag om een omgevingsvergunning als bedoeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) ontvangen. Het betreft een verzoek van een varkenshouderij Mts Bouwmans-v. Hees, gevestigd aan het adres Mathijseind 7 te Bakel.

2.3. Projectbeschrijving

Het project waarvoor vergunning wordt gevraagd is als volgt te omschrijven: het veranderen van een bestaande varkenshouderij. Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag om vergunning. Gelet op bovenstaande omschrijving wordt vergunning gevraagd voor de volgende in de Wabo omschreven activiteiten:

-Inrichting of mijnbouwwerk oprichten of veranderen (Milieu) · Verandering.

Er worden de volgende veranderingen aangevraagd:

- In stal F2 wordt een losstaande luchtwasser (BWL 2010.26) geplaatst;
- Voor de nog niet gerealiseerde stal E wordt de huidige vergunde luchtwasser van het type BWL 2007.05 vervangen door een luchtwasser van het type BWL 2010.26.V5.

2.4. Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag bestaat uit de volgende delen:

- Aanvraagformulier met OLO nummer 6057051;
- Tekening van de inrichting d.d. 18-03-2021, aangepast en vervangen d.d. 27-7-2023, 19-12-23, 22-1-2024 en 24-5-2024;
- Toelichting aanvraag d.d. 05-05-2021;
- Diertabel d.d. 04-05-2021, vervangen 24-4-2023;
- Geurberekening d.d. 07-03-2021, vervangen 25-4-2023;
- Fijn stofberekening PM10 d.d. 07-03-2021, vervangen 24-4-2023 en 24-5-2024;

- Fijn stofberekening PM2,5 d.d. 07-03-2021, vervangen 24-4-2023 en 24-5-2024;
- Dimensioneringsplan stal D-G d.d. 30-04-2021;
- Dimensioneringsplan stal E d.d. 30-04-2021;
- Dimensioneringsplan stal F2 d.d. 04-05-2021 / 03-10-2018;
- Invoergegevens d.d. 05-05-2021;
- Aanvulling vormvrij mer d.d. 25-4-2023, aangepast 27-7-23, 27-5-2024 en op 12-12-2024;
- Toetsing besluit emissiearme huisvesting d.d. 24-4-2023;
- IPPC-toetsing d.d. 25-4-2023, aangevuld 12-7-23;
- Voorgenomen veranderingen d.d. 25-4-2023;
- Volksgezondheid en endotoxine d.d. 25-4-2023;
- Leaflet BWL 2010.26.V5 van november 2020;
- Beschikking natuurbescherming 1998 d.d. 18-7-2013;
- Aanvraag vergunning wet natuurbescherming d.d. 28-4-2023;
- Bedrijfsprocessen d.d. 24-4-2023;
- Toelichting fijn stof d.d. 13-7-23;
- Aanvulling stikstof d.d. 13-7-23;
- Aanvullingen geluid d.d. 12-7-23;
- Toelichting aanvraag d.d. 27-7-23;
- Energielabel d.d. 22-1-2024;
- Energiebesparingsonderzoek d.d. 9-1-2024;
- Handreiking veehouderij en gezondheid ingekomen op 23-1-2024;
- Landschappelijke inpassing d.d. 30-11-2023;
- Toelichting aanvullingen d.d. 18-12-2023;
- Overzicht interne transport bewegingen wet luchtkwaliteit d.d. 5-1-2024;
- Aeries bijlage projectberekening d.d. 5-1-2024;
- Aeries projectberekening d.d. 5-1-202, aangepast 12-12-2024;
- Passende beoordeling mitigerende maatregelen d.d. 28-5-2024;
- Bestemmingsplan d.d. 15-5-2024;
- Berekening invoergegevens d.d. 24-5-2024;
- Toelichting aanvullende gegevens d.d. 28-5-2024;
- Geomilieu aanvraag d.d. 12-12-2024;
- Aeries aanlegfase d.d. 12-12-2004;
- Aeries extra beoordeling aanlegfase d.d. 12-12-2004;
- Aeries randeffect d.d. 12-12-2004;
- Aeries projectberekening extra beoordeling d.d. 12-12-2024;
- Passende beoordeling mitigerende maatregelen (Gedragsvoorschriften vlg artikel 3.101 Activiteitenregeling) ingekomen 12-12-2024.

2.5. Huidige vergunningsituatie

Voor de inrichting zijn eerder de onderstaande vergunningen en/of ontheffingen verleend dan wel meldingen geaccepteerd:

Soort	Datum	Kenmerk	Onderwerp
Milieuvergunning*	15-3-2011	Wm/4296-194740)	Revisie vergunning

* geldt nu als Omgevingsvergunning

2.6. Vergunningplicht

De activiteiten van de inrichting zijn genoemd in Bijlage I onderdeel C van het Bor. De volgende categorieën zijn van toepassing:

Categorie	Omschrijving
1.1 onder a.	Inrichtingen waar een of meer elektromotoren aanwezig zijn met een vermogen of een gezamenlijk vermogen groter dan 1,5 kW, met dien verstande, dat bij de berekening van het gezamenlijk vermogen een elektromotor met een vermogen van 0,25 kW of minder buiten beschouwing blijft
7.1 onder a.	Inrichtingen voor het bewerken, verwerken, opslaan of overslaan van dierlijke of overige organische meststoffen.
8.1 onder a.	Inrichtingen voor het kweken, fokken, mesten, houden, verhandelen, verladen of wegen van dieren.

Het betreft een inrichting waartoe een IPPC-installatie behoort genoemd in Bijlage I categorie 6.6a van de Richtlijn industriële emissies (Rie). Om die reden is op grond van artikel 2.1, tweede lid van het Bor sprake van een vergunningplichtige inrichting.

De aanvraag heeft op basis van artikel 2.1 van het Besluit omgevingsrecht, in samenhang met de onderdelen B en C van bijlage 1 bij het Besluit omgevingsrecht, betrekking op een vergunningplichtige inrichting. Binnen de inrichting:

- worden meer dan 2.000 vleesvarkens gehouden (artikel 2.1, tweede lid).

2.7. Bevoegd gezag

Wij zijn bevoegd gezag om te beslissen op de aanvraag om een omgevingsvergunning. Dit volgt uit artikel 2.4 eerste lid van de Wabo.

2.8. Wet natuurbescherming

In de Wet natuurbescherming (Wnb) is opgenomen dat het verboden is zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied (artikel 2.7, tweede lid van de Wnb)) en/of zonder ontheffing beschermde dieren en/of planten opzettelijk te doden, vangen, verstoren, vernielen, beschadigen etc. (zie de artikelen 3.1, 3.5 of 3.10, eerste lid van de Wnb)).

In het Besluit omgevingsrecht (Bor) artikel 2.2aa is opgenomen dat een omgevingsvergunning voor het aspect natuur, als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder i van de Wabo, verkregen moet worden wanneer men:

1. een project wil realiseren als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb (ingen met gevolgen voor beschermde natuurgebieden), en/of;
2. een handeling wil verrichten als bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 of 3.10, eerste lid van de Wnb (handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten).

Wanneer het aanhaken van toepassing is, moet het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning de aanvraag doorsturen naar het bevoegd gezag voor de Wnb (Gedeputeerde Staten van de provincie) met het verzoek een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) af te geven. De aanvrager van de omgevingsvergunning is zelf verantwoordelijk om vooraf na te gaan of een activiteit invloed heeft op Natura 2000-gebieden en/of beschermde flora en fauna.

Het vragen van een vvgb is niet nodig (een omgevingsvergunning natuur is niet van toepassing) wanneer al toestemming op basis van de Wnb is verkregen of gevraagd. Verder is een omgevingsvergunning niet van toepassing wanneer voor het voorgenomen project geen vergunning en ontheffing op grond van de Wnb nodig is.

Voor het voorgenomen project is op 28 april 2023 een vergunning op basis van de Wnb aangevraagd. Dit betekent dat de Wnb niet aanhaakt in deze Wabo-procedure.

De uitbreiding met een nieuwe stal vindt plaats binnen het bestaande bouwvlak. Voor de vaststelling van dit bouwvlak is onderzoek gedaan naar beschermde flora en fauna. Niet is gebleken dat beschermde soorten aanwezig (kunnen) zijn. Voor de verandering hoeft geen ontheffing op grond van de Wnb te worden aangevraagd.

Een omgevingsvergunning natuur en daarmee vragen van een verklaring van geen bedenkingen voor flora-en fauna-activiteiten is daarom niet van toepassing.

2.9. Beoordeling van de aanvraag

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze getoetst op volledigheid. In verband met het ontbreken van een aantal gegevens hebben wij de aanvrager op 28 juni 2023, 8 november 2023, 2 april 2024 en 27 november 2024 in de gelegenheid gesteld om tot 6 weken na de hiervoor genoemde datum de aanvraag aan te vullen. Wij hebben de aanvullende gegevens ontvangen op 1 mei 2023, 27 juli 2023, 19 december 2023, 22 januari 2024, 28 mei 2024 en 12 december 2024. Na ontvangst van de aanvullende gegevens hebben wij de aanvraag

opnieuw getoetst op volledigheid. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag met de aanvullende gegevens voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van de gevolgen van de activiteit op de fysieke leefomgeving. De aanvraag is dan ook in behandeling genomen.

2.10. Procedure

Deze beschikking is voorbereid met de uitgebreide voorbereidingsprocedure als beschreven in paragraaf 3.3 van de Wabo.

OVERWEGINGEN

3. MILIEU

3.1. Inleiding

De aanvraag heeft betrekking op het veranderen van een inrichting als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid aanhef en onder e van de Wabo.

3.2. Toetsing oprichten, veranderen en/of revisie

Bij onze beslissing op de aanvraag hebben wij conform artikel 2.14, eerste lid onder a, b en c van de Wabo:

- de bestaande toestand van het milieu betrokken;
- met het milieubeleidsplan rekening gehouden;
- de best beschikbare technieken in acht genomen.

In de onderstaande hoofdstukken lichten wij dit nader toe. Wij beperken ons tot die onderdelen van het toetsingskader die ook daadwerkelijk op onze beslissing van invloed (kunnen) zijn.

De in de vergunning aangevraagde wijzigingen hebben geen gevolgen voor de aspecten: waterbesparing, afvalpreventie, verkeer en vervoer, geluid, bodem, bedrijfsafvalwater en veiligheid. Deze aspecten zijn voldoende geregeld in de geldende vergunning. In deze veranderingsvergunning worden daarom voor deze aspecten geen voorschriften gesteld, maar wordt verwezen naar de voorschriften bij de revisievergunning van 15 maart 2011 met kenmerk Wm/4296-194740.

3.3. Activiteitenbesluit

Binnen de inrichting vinden de volgende activiteiten plaats die vallen onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit:

- lozen van hemelwater dat niet afkomstig is van een bodem beschermende voorziening;
- het in werking hebben van een stookinstallatie;
- het uitwendig wassen en stallen van motorvoertuigen en werktuigen;
- opslag van propaan;
- opslag van mengvoer in silo's;
- opslag van drijfmest;
- het houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven;
- toepassing van emissiearme (huisvestings-)systemen, waaronder een luchtwassysteem.
- Gelet op artikel 1.10 van de algemene regels moet de verandering van de inrichting worden gemeld. De aanvraag wordt ten aanzien van de activiteiten die onder de algemene regels vallen aangemerkt als melding.

3.4. Besluit activiteiten leefomgeving

Volgens het geldende overgangsrecht moet deze aanvraag nog worden afgehandeld volgens het oude recht. Wij hebben echter al wel een doorkijk gemaakt naar de nieuwe regelgeving in het Bal. Na het onherroepelijk worden van deze vergunning vervallen de algemene regels uit het Activiteitenbesluit en gaan over naar de algemene regels uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Naast de eerder genoemde algemene regels van het Activiteitenbesluit worden na het onherroepelijk worden van deze vergunning ook voor de volgende activiteiten de algemene regels vanuit het Bal van toepassing.

Ondanks dat er algemene regels gaan gelden zijn voor deze activiteiten nog wel voorschriften opgenomen in deze vergunning. Deze vervallen echter na onherroepelijk worden en gaan over naar de algemene regels uit het Bal. De betreffende voorschriften zijn gemarkeerd met * opgenomen.

Binnen de milieubelastende activiteit vinden de volgende activiteiten plaats die vallen onder de werkingssfeer van de algemene regels van hoofdstuk 4 van het Bal:

- bereiden van drinkwater voor landbouwhuisdieren (paragraaf 4.81 Bal)
- dierenverblijven (paragraaf 4.82 Bal)
- opslaan van kuilvoer of vaste bijvoedermiddelen (paragraaf 4.84 Bal)
- opslaan van drijfmest, digestaat of dunne fractie in een mestbassin (paragraaf 4.86 Bal)
- reinigen van voertuigen of werktuigen voor agrarische activiteiten (paragraaf 4.90 Bal)
- opslaan van goederen (paragraaf 4.104 Bal)

3.5. Dieraantallen en (huisvestings)systemen vergund

Voor de inrichting is op 15 maart 2011 met kenmerk Wm/4296-194740 een omgevingsvergunning (revisie) verleend voor een varkenshouderij.

In tabel 1 zijn het aantal dieren, de ammoniakemissie (kg NH₃ per jaar), de geuremissie (OU_e/s) en de fijn stofemissie (gram PM₁₀ per jaar) weergegeven op basis van de geldende vergunning. Het maximale aantal te houden dieren is gelijk aan het aantal dierplaatsen.

Tabel 1 Geldende vergunning.

Stal	Rav-code	Diercategorie / huisvestingssysteem	Aantal dieren	Ammoniakemissie		Geuremissie		Fijn stofemissie	
				Ammoniak-emissie-factor	Totaal ammoniak	Geur-emissie-factor	Totaal geur	Fijn stof-emissie-factor	Totaal fijn stof
D	D 3.2.14	vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, chemisch luchtwassysteem 95% ammoniakemissiereductie, BWL 2007.05.V7	1.180	0,150	177,0	16,10	18.998,0	99	116.820

F1	D 3.2.1	vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, gehele dierplaats onderkelderde zonder stankafsluiter, BWL 2001.23.V1	216	4,500	972,0	23,00	4.968,0	153	33.048
F2	D 3.2.14	vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, chemisch luchtwassysteem 95% ammoniakemissiereductie, BWL 2007.05.V7	420	0,150	63,0	16,10	6.762,0	99	41.580
E	D 3.2.9	vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, chemisch luchtwassysteem 70% ammoniakemissiereductie, BWL 2005.01.V8	1.210	0,900	1.089,0	16,10	19.481,0	99	119.790
G	D 3.2.14	vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, chemisch luchtwassysteem 95% ammoniakemissiereductie, BWL 2007.05.V7	780	0,150	117,0	16,10	12.558,0	99	77.220
totaal					2.418,0		62.767,0		388.458

3.6. Dieraantallen en (huisvestings)systemen aanvraag

Het aantal dieren waarvoor vergunning wordt gevraagd, de ammoniakemissie (kg NH₃ per jaar), de geuremissie (OU_E/s) en de fijn stofemissie (gram PM₁₀ per jaar) zijn in tabel 2 weergegeven. Het maximale aantal te houden dieren is gelijk aan het aantal dierplaatsen.

Tabel 2 aangevraagde vergunning.

Stal	Rav-code	Diercategorie / huisvestingssysteem	Aantal dieren	Ammoniakemissie		Geuremissie		Fijn stofemissie	
				Ammoniak-emissie-factor	Totaal ammoniak	Geur-emissie-factor	Totaal geur	Fijn stof-emissie-factor	Totaal fijn stof
D	D 3.2.14	vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, chemisch luchtwassysteem 95% ammoniakemissiereductie, BWL 2010.26.V5	1.180	0,150	177,0	16,10	18.998,0	99	116.820
F1	D 3.2.1	vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, gehele dierplaats onderkelderde zonder stankafsluiter, BWL 2001.23.V1	216	4,500	972,0	23,00	4.968,0	153	33.048
F2	D 3.2.14	vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, chemisch luchtwassysteem 95% ammoniakemissiereductie, BWL 2010.26.V5	420	0,150	63,0	16,10	6.762,0	99	41.580

E	D 3.2.14	vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, chemisch luchtwassysteem 95% ammoniakemissiereductie, BWL 2010.26.V5	1.210	0,150	181,5	16,10	19.481,0	99	119.790
G	D 3.2.14	vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, chemisch luchtwassysteem 95% ammoniakemissiereductie, BWL 2010.26.V5	780	0,150	117,0	16,10	12.558,0	99	77.220
totaal					1.510,5		62.767,0		388.458

3.7. Toepassing (huisvestings)systemen

In de stallen worden (huisvestings-)systemen toegepast waarbij is verwezen naar een systeemnummer. De uitvoering van deze (huisvestings-)systemen in de stallen met de nummers BWL 2010.26.V5 moet overeenkomen met de beschrijving van dat huisvestingssysteem. Dit is opgenomen in artikel 3.123 van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Op basis van de gegevens bij de aanvraag is vastgesteld welke huisvestingssystemen in de aanvraag zijn opgenomen. Deze systemen zijn vermeld in tabel 2. Voor de berekening van de emissies uit de dierenverblijven kan terecht van de in deze tabel opgenomen emissiefactoren worden uitgegaan.

Doordat artikel 3.123 een rechtstreekse werking heeft zijn voor dit onderdeel geen voorschriften in de vergunning opgenomen. Onder de Ow is dit opgenomen in artikel 4.5 van de Omgevingsregeling, artikel 4.817 van het Bal verwijst hiernaar.

4. BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN

In het belang van het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu moeten aan de vergunningvoorschriften worden verbonden, die nodig zijn om de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk – bij voorkeur bij de bron – te beperken en ongedaan te maken. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat in de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende beste beschikbare technieken (BBT) worden toegepast.

Vanaf januari 2013 moet bij het bepalen van BBT rekening worden gehouden met BBT-conclusies en bij ministeriële regeling aangewezen informatiedocumenten over BBT.

BBT-conclusies is een document met de conclusies over BBT, vastgesteld overeenkomstig artikel 13, vijfde en zevende lid van de Richtlijn industriële emissies (RIE). Het vijfde lid verwijst naar BBT-conclusies vastgesteld na 6 januari 2011 onder het regime van de RIE. Het zevende lid verwijst naar de BBT-referentiedocumenten (BREF's: Best available techniques Reference documents). Het hoofdstuk uit

deze BREF's waarin de BBT-maatregelen staan (hoofdstuk Best available techniques (BAT)), geldt als BBT-conclusies, totdat nieuwe BBT-conclusies zijn vastgesteld.

BBT-conclusies worden door de Europese commissie vastgesteld en bekendgemaakt in het Publicatieblad van de Europese Unie (een uitvoeringsbesluit van de Europese commissie, dat gericht is tot de lidstaten). Zij worden daarom niet meer apart aangewezen in de Regeling omgevingsrecht.

4.1. IPPC-installatie

De Europese richtlijn industriële emissies (RIE) geeft milieueisen voor de installaties die genoemd staan in de bij de richtlijn behorende bijlage I. Wanneer een installatie daar genoemd is, spreken we van een IPPC-installatie. Voor veehouderijen vallen de volgende installaties onder de werking van de RIE:

- meer dan 40.000 plaatsen voor pluimvee, of;
- meer dan 2.000 plaatsen voor vleesvarkens (van meer dan 30 kg), of;
- meer dan 750 plaatsen voor zeugen.

De activiteit waarvoor vergunning wordt aangevraagd, heeft betrekking op de realisatie van een bedrijf met 3.806 dierplaatsen voor vleesvarkens. Hiermee wordt de ondergrenswaarde van 2.000 plaatsen voor vleesvarkens overschreden waardoor de installatie moet worden aangemerkt als een IPPC-installatie. Het toetsingskader wordt gevormd door de betreffende artikelen van de Wabo waarin de RIE is geïmplementeerd.

.

4.2. BBT-documenten

Er moet worden voldaan aan de BBT-conclusies voor de hoofdactiviteit en aan andere relevante BBT-conclusies.

Op grond van bijlage 1 van de Regeling omgevingsrecht moet voor het bepalen van BBT voor de installaties en processen binnen de inrichting aanvullend een toetsing plaatsvinden aan relevante aangewezen informatiedocumenten over BBT. Uit jurisprudentie met betrekking tot het bepalen van BBT bij het toetsten aan BBT-conclusies bij vergunningverlening is gebleken dat het bevoegd gezag bij het toetsten aan BBT-conclusies de actualiteit hiervan moet nagaan ten aanzien van de ontwikkelingen van BBT die sinds het vaststellen van de BBT-conclusies hebben plaatsgevonden. Bronnen voor ontwikkelingen ten aanzien van BBT zijn onder andere de concepten van de herziene BREF's.

Wij hebben rekening gehouden met de volgende BBT-conclusies:

Categorie in bijlage 1 RIE	Belangrijkste BBT- conclusies	Ook van belang zijnde BBT-conclusies / BREF's
-------------------------------	----------------------------------	---

6.6 Intensieve pluimvee- of varkenshouderij: a. met meer dan 40 000 plaatsen voor pluimvee b. met meer dan 2 000 plaatsen voor mestvarkens (van meer dan 30 kg), of c. met meer dan 750 plaatsen voor zeugen.	BBT conclusies voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij	BREF Op- en overslag bulkgoederen (BREF ESB) BREF Energie-efficiëntie
--	---	--

Naast de BBT-conclusies hebben wij rekening gehouden met de volgende in de bijlage bij de Regeling omgevingsrecht aangewezen informatiedocumenten over beste beschikbare technieken:

Hier een opsomming geven van de van toepassing zijnde Nederlandse informatiedocumenten als genoemd in bijlage 1 van de Regeling omgevingsrecht.

- Nederlandse richtlijn bodembescherming (NRB), maart 2012;
- Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij, juni 2007;
- Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 15: Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen, september 2016;

4.3. BBT-conclusies

4.3.1. BBT-conclusies voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij

De BBT-conclusies voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij, zoals op 21 februari 2017 gepubliceerd door de Europese Commissie, bevatten de volgende aspecten.

Milieubeheerssystemen

Een milieubeheerssysteem heeft tot doel om de algehele milieuprestaties van de veehouderij te verbeteren. Het gaat dan onder meer om het opstellen van een milieubeleid, de planning, vaststelling en uitvoering van procedures en het controleren van de prestaties en het nemen van corrigerende maatregelen. Dit aspect vertaalt zich in de zin van een verplichte boekhouding, waarin onder meer water- en energieverbruik, hoeveelheid veevoer en de hoeveelheid afval en meststoffen worden bijgehouden.

Hiervoor gelden de registratieverplichtingen voor veevoer en mest op grond van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet, de onderhoudsvoorschriften zoals deze zijn opgenomen in de algemene regels (huisvestingsystemen en luchtwassystemen) en de registratievoorschriften in deze vergunning (dieraantallen, energie, water en afval).

Goede bedrijfspraktijken

Dit aspect vertaalt zich in de ligging van de installatie, noodplannen, voorlichting en opleiding van personeel en het onderhouden van installaties. Hiervoor gelden de voorschriften zoals deze zijn

opgenomen in de algemene regels (voor zover dit van toepassing is) en deze vergunning. Daarnaast zijn hiervoor regels opgenomen in de Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet). Dit geldt voor de voorlichting en opleiding van personeel en het onderhoud van gereedschap, machines en installaties (arbeidsmiddelen). Om veilig en gezond te kunnen werken dienen arbeidsmiddelen in goede staat te verkeren en op de juiste wijze te worden gebruikt. Opleiding en voorlichting van personeel is standaard bedrijfspraktijk. Voor specifieke installaties zijn controlevoorschriften opgenomen in de algemene regels (voor zover dit van toepassing is) en deze vergunning.

Een ander onderdeel van een goede bedrijfspraktijk is het zodanig situeren van activiteiten om overlast naar de omgeving te beperken. Dit vindt zijn uitwerking in de verschillende toetsingskaders die in deze beoordeling zijn behandeld.

Verder gaat het om het zodanig opslaan van dode dieren dat emissies worden voorkomen of verminderd. De regels voor het opslaan van dode dieren (kadavers) staan in de Regeling dierlijke producten. In de omgevingsvergunning is geen verdere toets nodig.

Voedingsbeheer (stikstof- en fosforuitscheiding met bijbehorende monitoring)

De uitstoot van mineralen uit mest, waar dit aspect betrekking op heeft, is geïmplementeerd in de Meststoffenwet en behoeft in de omgevingsvergunning geen verdere toets. Met een normale landbouwpraktijk wordt voldaan aan deze BBT. Monitoring vindt op landelijk niveau plaats.

Water (efficiënt gebruik van water / productie afvalwater / emissies via afvalwater)

In de BBT-conclusies worden een aantal waterbesparende maatregelen en afvalwater beperkende technieken beschreven. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het gebruik van hogedrukreinigers welke zuiniger zijn bij het schoonspuiten van stallen, het iken, controleren en onderhouden van de drinkwaterinstallatie, het bijhouden van het waterverbruik en de vervuilde zones van het erf zo klein mogelijk te houden. Hiervoor gelden de voorschriften zoals deze zijn opgenomen in de algemene regels (zorgplicht). Een aantal technieken zijn onderdeel van een normale landbouwpraktijk. Verder wordt voor het waterverbruik en de besparende maatregelen verwezen naar de toetsing zoals elders in de beoordeling van de aanvraag is opgenomen.

Voor het uitrijden van afvalwater gelden eveneens de voorschriften uit de algemene regels en voor het lozen van afvalwater met meststoffen geldt het Besluit gebruik meststoffen.

Efficiënt gebruik van energie (energiebesparing)

In de BBT-conclusies worden enkele aspecten als isolatiewaarden in stallen, ventilatiewijzen en verlichting beschreven. Voor het energieverbruik en de besparende maatregelen wordt verder verwezen naar de toetsing zoals elders in de beoordeling van de aanvraag is opgenomen. Met het voldoen aan de energiebesparingsverplichting uit de algemene regels, die in deze vergunning is opgenomen als voorschrift, wordt aan BBT voldaan.

Geluid (geluidsbeheerplan en geluidemissies)

Het is BBT om een geluidsbeheerplan op te zetten en na te leven en om één of een combinatie van de technieken te gebruiken om geluidsemissies te voorkomen of te beperken. Een geluidsbeheersplan is alleen van toepassing wanneer geluidshinder wordt verwacht of is aangetoond. Dit is geïmplementeerd in de vergunningverlening door de toetsing aan het gemeentelijk geluidbeleid en/of de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening (handreiking). Op basis van deze toetsing wordt geluidshinder voorkomen. Wanneer niet aan de vergunningvoorschriften wordt voldaan, die volgen uit de toetsing aan het gemeentelijk geluidbeleid / de handreiking, wordt daarop gehandhaafd. Het maken van een geluidsbeheerplan is daarom niet nodig.

Voor het voldoen aan BBT voor het voorkomen of verminderen van geluidsemissie moeten één of een combinatie van technieken worden toegepast.

Voor een verdere beschouwing van de geluidsemissies wordt hier volstaan met een verwijzing naar het hoofdstuk 'Geluid' uit de vigerende vergunning.

Huisvesting (stofemissies (grof en fijn stof) voorkomen / geurbeheersplan inclusief bijbehorende monitoring / geuremissies voorkomen / ammoniakemissie)

In de BBT-conclusies zijn, voor wat betreft de diercategorieën waarvoor voldoende bewezen technieken zijn ontwikkeld, huisvestingssystemen beschreven welke voldoen aan het criterium BBT. De passende maatregelen tegen verontreiniging zijn voor de vergunninghouder hierbij niet alleen op het gebruik van de stallen van toepassing, maar ook op de kosten, bouwwijze, ontwerp, onderhoud en ontmanteling ervan. Hierbij spelen de emissies van ammoniak, geur, stof en geluid een rol, maar ook het energieverbruik en het afvalwater zijn afwegingscriteria.

In onderhavige situatie worden bij de vleesvarkens emissiearme (huisvestings-)systemen toegepast. Uit de beoordeling hierna onder het kopje '*BBT dierenverblijven voor ammoniak (hoofdstuk 3 Ammoniakemissie uit dierenverblijven) en BBT dierenverblijven voor zwevende deeltjes (hoofdstuk 5 Emissie zwevende deeltjes uit dierenverblijven)*' blijkt dat de toegepaste emissiearme (huisvestings-)systemen voldoen aan het criterium dat het toepassen van de BBT vereist (toetsing op basis van het Besluit emissiearme huisvesting).

Hieronder zijn de verschillende onderdelen uitgewerkt:

stofemissies (grof en fijn stof) voorkomen

Met betrekking tot de stofemissie moet in elke stal één of een combinatie van technieken worden gebruikt. Het gaat hier om technieken om het ontstaan van stof te voorkomen, de concentratie van stof in de stal te verminderen en de uitstoot van stof te verminderen (verlagen stofconcentratie in de lucht uit de stal) Niet alle beschikbare fijn stof technieken zijn in de BBT-conclusie genoemd, zoals een nageschakelde droogtunnel of warmtewisselaars. Deze technieken zijn echter gelijkwaardig of beter dan andere in de BBT-conclusie genoemde technieken en kunnen daarom ook worden toegepast.

Door het toepassen van chemische luchtwassers in stallen is aan deze BBT voldaan.

geurbeheersplan inclusief bijbehorende monitoring

Met betrekking tot geur is het BBT om bij een (bijna) overbelaste situatie of bij een historie van klachten op geurgevoelige objecten een geurbeheersplan te maken, uit te voeren en te evalueren. Aan de bijbehorende monitoring wordt voldaan door het toepassen van een geurberekening met V-stacks vergunning met gebruikmaking van de emissiefactoren van de Rgv.

De beoordeling van de geurbelasting is hierna uitgewerkt in het hoofdstuk 'Geurhinder uit dierenverblijven'.

De geurbelasting op geurgevoelige objecten is lager dan of gelijk aan de norm voor geurbelasting. Ook is geen sprake van een klachtenpatroon met betrekking tot geurhinder dat is veroorzaakt door dit bedrijf. In deze situatie is het opstellen van een geurbeheersplan niet nodig.

- geuremissies voorkomen

Voor het voldoen aan BBT voor het voorkomen van geuremissie moet een combinatie van de technieken worden toegepast.

Door het toepassen van chemische luchtwassers binnen het bedrijf is aan deze BBT voldaan.

- ammoniakemissie

Voor ammoniak wordt voldaan aan BBT wanneer wordt voldaan aan het Besluit emissiearme huisvesting.

Voor wat betreft de emissies van ammoniak, geur en zwevende deeltjes (fijn stof) wordt hier verder volstaan met een verwijzing naar de volgende hoofdstukken waarin dit is beschouwd.

Opslag van vaste mest en drijfmest (emissies naar de lucht / emissies naar water en bodem)

Voor de opslag van mest wordt onderscheid gemaakt in vaste en vloeibare mest (drijfmest). Voor de vloeibare mest geldt dat deze in een afgedekte opslag moet worden bewaard (bijv. mestbassin of mestkelder). Voor de vaste mestopslagen geldt dat deze op een dichte vloer moet worden opgeslagen met afdekking dan wel percolaatopvang. Waar van toepassing gelden de voorschriften zoals deze zijn opgenomen in de algemene regels.

Verwerking van mest op de boerderij (toepassen van mestverwerkingstechnieken)

Het mestbe-/verwerken is geen verplichting vanuit de BBT-conclusies, maar wanneer deze op bedrijfsniveau worden toegepast kunnen hieraan eisen worden gesteld. Afhankelijk van de lokale omstandigheden en regelgeving kan mestvergisting of mestscheiding al dan niet in combinatie met nitrificatie en denitrificatie van drijfmest als BBT worden beschouwd bij varkens. Voor pluimvee zijn dit de nageschakelde mestdroogtechnieken.

Het uitrijden van mest (voorkomen stikstof en fosforemissie / ammoniakemissie / onderwerken mest)

De regels voor het uitrijden van mest zijn opgenomen in het Besluit gebruik meststoffen. Dit behoeft in de omgevingsvergunning geen verdere toets.

Gehele productieproces (berekenen ammoniakemissie)

Met de verplichte registratie op grond van de meststoffenwet (aan- en afvoer mineralen) en de gegevens uit de (aanvraag) omgevingsvergunning wordt invulling gegeven aan deze BBT-conclusie.

Monitoring (monitoring ammoniak / stof monitoren / monitoren ammoniak en fijn stof emissies bij stallen met luchtzuiveringsinstallaties) / monitoren overige parameters)

De BBT is om ammoniakemissies in de lucht te monitoren. Met het systeem van de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) wordt aan deze BBT-conclusie voldaan.

De BBT is om (fijn) stofemissies in de lucht te monitoren. Met het systeem van de fijn stof lijst wordt aan deze BBT-conclusie voldaan.

Het is BBT om een luchtzuiveringsinstallatie te bemeten volgens een protocol en daarnaast de werking van het systeem te monitoren. Met het systeem van de Rav, de fijn stof lijst, de monitoringseisen in de algemene regels voor luchtwassers en de monitoringseisen in stalbeschrijvingen wordt aan deze eis voldaan.

Het is BBT om diverse parameters te registreren. Dit kan ook als onderdeel van het milieubeheerssysteem (zie hiervoor).

4.3.2. BREF Op- en overslag bulkgoederen (BREF ESB)

De BREF ESB is van toepassing op de opslag, het transport en de verlading van vloeistoffen, vloeibare gassen en vaste stoffen bij IPPC-installaties onafhankelijk van de sector of industrie. Deze horizontale BREF gaat in op de emissies naar de lucht, bodem, water, waarbij de meeste aandacht uitgaat naar de emissies naar de lucht. De informatie met betrekking tot emissies van de opslag, handling en transport van vaste stoffen is gericht op stof.

In de categorie specifieke BREF's (primaire BREF's) zijn ook technieken opgenomen voor op- en overslag. Die technieken zijn dan specifiek voor die branche. De specifieke maatregelen de primaire BREF's verdienen de voorkeur boven de generieke maatregelen uit de horizontale BREF's. Zo zijn in de BBT-conclusies voor de intensieve pluimvee- of varkenshouderij specifieke maatregelen opgenomen voor de opslag van dierlijke mest.

Voor de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen en de opslag van vloeistoffen en gassen in opslagtanks zijn voorwaarden gesteld in de PGS-richtlijnen. Deze zijn van toepassing op basis van de algemeen werkende regels in de algemene regels of op basis van de voorschriften die in deze vergunning zijn gesteld. De technische en organisatorische maatregelen uit de BREF ESB zijn verwerkt in deze Nederlandse BBT-documenten.

De eisen aan emissies naar de lucht uit deze BREF zijn opgenomen in de algemene regels. De algemene regels zijn echter niet van toepassing als het IPPC-installatie betreft en indien en voor zover voor de activiteit of het type productieproces BBT-conclusies voor deze emissies zijn vastgesteld. De BBT-

conclusies in de BREF ESB hebben mede betrekking op emissies naar de lucht. Dit betekent dat de algemene regels niet van toepassing zijn op onderhavige inrichting. Ten behoeve van onderhavige aanvraag moeten de gevolgen voor het milieu worden beoordeeld, voor zover deze betrekking hebben op emissies naar de lucht en geur. Deze beoordeling is weergegeven in het hoofdstuk 'Lucht' in deze overwegingen.

Voor de aangevraagde activiteiten en daarbij behorende voorzieningen zijn, rekening houdend met de in dit besluit opgenomen voorschriften, in overeenstemming met de in de BREF ESB genoemde BBT. De maatregelen staan in een redelijke verhouding tot de schaal van de installatie.

4.3.3. BREF Energie-efficiëntie

De BREF Energie-efficiency is van toepassing is op alle RIE-inrichtingen, behalve degenen die vallen onder het systeem van Emissiehandel. Deze BREF bevat derhalve richtsnoeren en conclusies inzake technieken voor energie-efficiëntie die voor alle onder de RIE vallende installaties in het algemeen als BAT-compatibel worden beschouwd. Deze BREF:

- bevat geen specifieke informatie over processen en activiteiten in sectoren die onder andere BREF-documenten vallen;
- stelt geen sectorspecifieke BBT vast.

Proces specifieke BAT voor energie-efficiëntie en daarmee samenhangende energieverbruiksniveaus worden in de desbetreffende verticale sectorspecifieke BREF-documenten gegeven. Voor het energieverbruik en de besparende maatregelen wordt verder verwezen naar de toetsing zoals elders in de beoordeling van de aanvraag is opgenomen. Hieruit volgt dat de aangevraagde en vergunde activiteiten met de in dit besluit opgenomen voorschriften in overeenstemming zijn met de BREF Energie-efficiëntie.

5. AMMONIAKEMISSION UIT DIERENVERBLIJVEN

5.1. BBT dierenverblijven ammoniak

5.1.1. Toetsingskader

Voor zover het de toepassing van de BBT in de dierenverblijven betreft, is de aanvraag getoetst aan het Besluit emissiearme huisvesting, de Wet ammoniak en veehouderij (Wav), de Wabo (artikel 2.22, derde lid) en het Bor (artikelen 5.3 en 5.4).

Voor diercategorieën waarvoor het redelijk is om emissie-eisen te stellen zijn maximale emissiewaarden voor ammoniak opgenomen in het Besluit emissiearme huisvesting. Het besluit geeft een goed beeld van de 'stand der techniek'. Het principe van het besluit is dat alleen huisvestingssystemen met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde zijn toegestaan. De diercategorie en het tijdstip waarop het dierenverblijf is opgericht bepalen of en welke maximale emissiewaarde van toepassing is. Wanneer een huisvestingsstelsel

voldoet aan de in het Besluit emissiearme huisvesting gestelde eisen kan ervan worden uitgegaan dat dit huisvestingsstelsel een voor de inrichting in aanmerking komende BBT is. Wanneer op basis van dit besluit geen maximale emissiewaarde van toepassing is moet elk huisvestingsstelsel worden aangemerkt als de BBT.

De Wav legt een aanvullende toets op bij IPPC-installaties (artikel 3, derde lid). Rekening houdend met de technische kenmerken en de geografische ligging van de inrichting en de plaatselijke milieuomstandigheden kan het nodig zijn om een strengere emissiegrenswaarde dan de maximale emissiewaarde volgens het Besluit emissiearme huisvesting (= het niveau van BBT-technieken) op te nemen in de omgevingsvergunning.

5.1.2. Toetsing ammoniak op basis van het Besluit emissiearme huisvesting

In tabel 3 is per diercategorie per stal de maximale emissiewaarde naast de emissiefactor van het aangevraagde huisvestingsstelsel gezet.

Tabel 3 huisvestingsstelsels aangevraagde situatie. Emissiefactor op basis van bijlage 1 van de Rav en maximale emissiewaarde op basis van bijlage 1 van het Besluit emissiearme huisvesting.

Stal	Diercategorie/huisvestingsstelsel	Aantal dieren	Emissiefactor (kg ammoniak per dierplaats per jaar)	Maximale emissiewaarde (in kg ammoniak per dierplaats per jaar)	Kolom maximale emissiewaarde
D	vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, chemisch luchtwassysteem 95% ammoniakemissiereductie, BWL 2010.26.V5	1.180	0,150	1,500	A
F1	vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, gehele dierplaats onderkelderd zonder stankafsluiter, BWL 2001.23.V1	216	4,500	1,500	A
F2	vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, chemisch luchtwassysteem 95% ammoniakemissiereductie, BWL 2010.26.V5	420	0,150	1,500	A
E	vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, chemisch luchtwassysteem 95% ammoniakemissiereductie, BWL 2010.26.V5	1.210	0,150	1,100	C
G	vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, chemisch luchtwassysteem 95% ammoniakemissiereductie, BWL 2010.26.V5	780	0,150	1,500	A

In de stallen D,F2,E en G voor 3590 vleesvarkens overschrijdt de emissiefactor van het huisvestingsstelsel de maximale emissiewaarde niet. De uitvoering van deze stallen voldoet aan de eis van het toepassen van de BBT.

De huisvestingssystemen in de stal F1 voor 216 vleesvarkens heeft een emissiefactor die boven de maximale emissiewaarde uit kolom A in bijlage 1 bij het Besluit emissiearme huisvesting ligt. Deze dierenverblijven zijn opgericht voor 1 januari 2007. De betreffende huisvestingssystemen zijn in deze dierenverblijven voor 1 januari 2007 gerealiseerd en wijzigen niet. Het niet voldoen aan de maximale emissiewaarde uit kolom A van bijlage 1 wordt gecompenseerd door het toepassen van huisvestingssystemen met een verdergaande emissiebeperking in andere dierenverblijven binnen de inrichting, het 'intern salderen'.

De inrichting heeft in de gevraagde situatie een ammoniakemissie van 1.510,5 kg per jaar (zie tabel 2). Wanneer alle huisvestingssystemen precies zouden voldoen aan de maximale emissiewaarden van bijlage 1 van het Besluit emissiearme huisvesting, dan zou de inrichting een ammoniakemissie hebben van 5225,0 kg per jaar (zie tabel 4). De ammoniakemissie in de aangevraagde situatie is niet groter dan deze berekende ammoniakemissie. Daarnaast voldoen alle na 1 juli 2015 opgerichte en de nog op te richten dierenverblijven afzonderlijk aan het Besluit emissiearme huisvesting. De gehele inrichting voldoet daarmee aan de eis van het toepassen van de BBT.

Tabel 4 ammoniakemissie aangevraagde situatie, indien alle aangevraagde huisvestingssystemen precies voldoen aan de maximale emissiewaarde. Maximale emissiewaarde op basis van bijlage 1 van het Besluit emissiearme huisvesting.

Stal	Diercategorie	Aantal dieren	Ammoniakemissie	
			Ammoniak-emissiefactor	Totaal ammoniak
D	vleesvarkens	1.180	1,500	1.770,0
F1	vleesvarkens	216	1,500	324,0
F2	vleesvarkens	420	1,500	630,0
E	vleesvarkens	1.210	1,100	1.331,0
G	vleesvarkens	780	1,500	1.170,0
	Totaal			5.225,0

5.1.3. Aanvullende toetsing ammoniak bij IPPC-installatie

In de aangevraagde situatie is, door het toepassen van verdergaande emissie reducerende technieken, geen sprake van een hogere ammoniakemissie vanuit de dierenverblijven dan de ammoniakemissie in de vergunde situatie op het niveau van de BBT (niveau maximale emissiewaarde volgens het Besluit emissiearme huisvesting).

De toegepaste technieken voldoen aan de eis van het toepassen van de BBT. De technische kenmerken en de geografische ligging van de inrichting of de plaatselijke milieuomstandigheden vormen geen reden een strengere emissiegrenswaarde vast te stellen voor deze IPPC-installatie.

De aanvraag heeft betrekking op geen uitbreiding van het aantal te houden dieren. Als gevolg van de veradneing door het toepassen van verdergaande ammoniakemissie reducerende technieken, de ammoniakemissie van de inrichting niet toe. Zie ook aanvulling IPPC en BBT van 12 juli 2023. Door toepassing van luchtwassystemen wordt een vergaande reductie van de ammoniakemissie, geuremissie en fijn stofemissie bereikt. Voor ammoniak gaat deze reductie verder dan de maximale emissiewaarde die voor de betreffende diercategorie in het Besluit emissiearme huisvesting is opgenomen. De negatieve milieueffecten wegen niet op tegen deze positieve effecten.

De aangevraagde luchtwassystemen zijn algemeen gebruikte en geaccepteerde systemen in de intensieve veehouderij. Ondanks de negatieve milieueffecten, zoals het energie- en waterverbruik, gaat het om systemen die kunnen worden aangemerkt als de best beschikbare techniek.

5.1.4. Conclusie BBT dierenverblijven

De dierenverblijven voldoen voor het onderdeel ammoniak aan de eisen van het Besluit emissiearme huisvesting. Er is geen reden de gevraagde vergunning te weigeren.

5.2. Ammoniakemissie dierenverblijven

5.2.1. Toetsingskader

Voor zover het de ammoniakemissie uit dierenverblijven betreft, is de aanvraag getoetst aan de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) en de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav).

5.2.2. Toetsing

De dierenverblijven van onderhavige inrichting liggen niet binnen een zone van 250 meter van een zeer kwetsbaar gebied. Voor deze inrichting geldt op grond van de Wav geen beperking met betrekking tot het ammoniakplafond. Aan het gestelde in de Wav wordt voldaan.

5.2.3. Conclusie ammoniakemissie uit dierenverblijven

De ammoniakemissie vanuit de dierenverblijven vormt geen reden de gevraagde vergunning te weigeren.

6. GEURHINDER UIT DIERENVERBLIJVEN

6.1. Toetsingskader

De aanvraag is getoetst aan de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) en de 'Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Gemert-Bakel 2013 (geurverordening).

In tabel 5 staan de normen voor de geurbelasting en afstandseisen die van toepassing zijn.

Tabel 5

Ligging en aard geurgevoelig object	Afstandseis / norm	Waarde
Geen onderdeel veehouderij		
In de bebouwde kom Elsendorp	Norm	1,5 OUE/m ³
Landbouwonwikkelingsgebieden	Norm	10 OUE/m ³
Bedrijventerrein Wolfsveld en Verwevingsgebied	Norm	14 OUE/m ³
Overige kernen Handel en Bakel	Norm	2 OUE/ m ³
Overig buitengebied	Norm	5 OUE/m ³
In de bebouwde kom	afstand gevel	50 meter
In het buitengebied	afstand gevel	25 meter
Onderdeel veehouderij		
In de bebouwde kom	afstand emissiepunt	100 meter
In het buitengebied	afstand emissiepunt	50 meter
In de bebouwde kom	afstand gevel	50 meter
In het buitengebied	afstand gevel	25 meter

6.2. Toetsing geurhinder

De geurhinder, die afkomstig is van de inrichting, is getoetst aan de normen voor de geurbelasting uit de geurverordening en de afstandseisen uit de Wgv.

Wanneer in de gevraagde situatie aan de normen voor de geurbelasting en/of afstandseisen wordt voldaan, dan vormt geurhinder uit dierenverblijven geen weigeringsgrond voor de aanvraag.

6.3. Beoordeling dieren met geuremissiefactoren

Bij diercategorieën waarvoor geuremissiefactoren zijn vastgesteld in de geurregeling, moet met behulp van het verspreidingsmodel 'V-Stacks vergunning' de geurbelasting op het geurgevoelige object worden bepaald. In afwijking hiervan moet tot geurgevoelige objecten bij een andere veehouderij en objecten die op of na 19 maart 2000 hebben opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij een vaste afstand worden aangehouden (artikel 3, tweede lid, van de Wgv). Ook moet op grond van artikel 5 van de Wgv een afstand tussen het geurgevoelige object en de gevel van het dierenverblijf worden aangehouden; deze afstand bedraagt tenminste 50 meter ten opzichte van geurgevoelige objecten in een bebouwde kom en tenminste 25 meter ten opzichte van geurgevoelige objecten buiten een bebouwde kom.

Een berekening van de geurbelasting met het verspreidingsmodel 'V-Stacks vergunning' is bij de aanvraag gevoegd; zie het document 'VVmer aanvulling mathijseind 7, incl. bijlage van 12-12-2024.

Uit de berekening met 'V-stacks vergunning' blijkt dat wordt voldaan aan de normen voor geurbelasting. Verder wordt aan de in artikel 3, tweede lid, en artikel 5 van de Wgv genoemde minimum afstanden voor de adressen voldaan. De kortste afstand van een stal tot een geurgevoelig object (mathijseind 8) bedraagt circa 186 meter. Dichterbij zijn er veehouderijbedrijfswoningen gelegen, waarbij de afstand tot het dichtstbij liggende emissiepunt meer dan 110 meter.

6.4. Conclusie geurhinder dierenverblijven

De afstanden tot en de geurbelasting op geurgevoelige objecten vormen geen reden de gevraagde vergunning te weigeren.

7. EMISSIE ZWEVENDE DEELTJES UIT DIERENVERBLIJVEN

7.1. BBT dierenverblijven voor zwevende deeltjes

7.1.1. Toetsingskader

Voor zover het de toepassing van de BBT in de dierenverblijven betreft, is de aanvraag getoetst aan het Besluit emissiearme huisvesting, de Wabo (artikel 2.22, derde lid) en het Bor (artikelen 5.3 en 5.4).

Voor diercategorieën waarvoor het redelijk is om emissie-eisen te stellen voor zwevende deeltjes (PM_{10}) zijn maximale emissiewaarden opgenomen in het Besluit emissiearme huisvesting. Het besluit geeft een goed beeld van de 'stand der techniek'. Het principe van het besluit is dat alleen huisvestingssystemen met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde zijn toegestaan. De diercategorie en het tijdstip waarop het dierenverblijf is opgericht bepalen of en welke maximale emissiewaarde van toepassing is. Wanneer een huisvestingsstelsel voldoet aan de in het Besluit emissiearme huisvesting gestelde eisen kan ervan worden uitgegaan dat dit huisvestingsstelsel een voor de inrichting in aanmerking komende BBT is. Wanneer op basis van dit besluit geen maximale emissiewaarde van toepassing is moet elk huisvestingsstelsel worden aangemerkt als de BBT.

7.1.2. Toetsing zwevende deeltjes (PM_{10}) op basis van het Besluit emissiearme huisvesting

Voor de diercategorie varkens gelden geen maximale emissiewaarden. De voorgestelde huisvestingssystemen voldoen daarmee aan de eis van het toepassen van de BBT.

7.1.3. Conclusie BBT dierenverblijven

De dierenverblijven voldoen voor het onderdeel zwevende deeltjes aan de eisen van het Besluit emissiearme huisvesting. Er is geen reden de gevraagde vergunning te weigeren.

7.2. Luchtkwaliteitseisen

7.2.1. Toetsingskader

In Titel 5.2 Wet milieubeheer en de bijbehorende bijlage 2 bij de Wet milieubeheer zijn grens- en richtwaarden gesteld aan de concentraties van een aantal stoffen in de buitenlucht op leefniveau, die wij als toetsingscriteria moeten hanteren.

De grenswaarden hebben betrekking op de stoffen zwaveldioxide, stikstofdioxide, zwevende deeltjes ($PM_{2,5}$ en PM_{10}), lood, koolmonoxide en benzeen. Tevens is in deze bijlage een richtwaarde voor ozon gedefinieerd en zijn richtwaarden gegeven voor het totale gehalte in de PM_{10} fractie voor arseen, cadmium, nikkel en benzo(a)pyreen.

Op grond van artikel 5.16, eerste lid, van de Wet milieubeheer kan de vergunning alleen worden verleend, als aannemelijk gemaakt kan worden dat voldaan wordt aan (minimaal) één van de volgende criteria:

- er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- er is - al dan niet per saldo - geen verslechtering van de luchtkwaliteit;
- de bijdrage aan de concentratie van een stof is 'niet in betekende mate' (NIBM);
- het project is genoemd of past binnen het NSL of binnen een regionaal programma van maatregelen.

7.2.2. Toetsing

De meest relevante luchtkwaliteitseisen voor agrarische inrichtingen hebben betrekking op zwevende deeltjes ($PM_{2,5}$ en PM_{10}). De stof stikstofdioxide komt voornamelijk vrij bij verbrandingsprocessen. Gezien de activiteiten van de inrichting kan worden gesteld dat geen of nauwelijks stikstofdioxide wordt uitgestoten. De andere genoemde stoffen (zwaveldioxide, lood, koolmonoxide, benzeen en ozon) zijn niet relevant bij een agrarisch bedrijf. Aan de grenswaarden die voor deze stoffen zijn vastgesteld, is niet getoetst. Gezien de aard van de inrichting (veehouderij) zullen deze niet worden overschreden.

Voor zwevende deeltjes zijn de volgende grenswaarden opgenomen:

- 24 uurgemiddelde grenswaarde van $50 \mu g/Nm^3$ voor PM_{10} , waarbij geldt dat deze maximaal 35 keer per jaar mag worden overschreden;
- jaargemiddelde grenswaarde van $40 \mu g/Nm^3$ voor PM_{10} ;
- jaargemiddelde grenswaarde van $25 \mu g/Nm^3$ voor $PM_{2,5}$.

Voor het berekenen van de concentratie van $PM_{2,5}$ zijn nog niet in alle gevallen emissiefactoren bekend. Tot die tijd zal voor de beoordeling van $PM_{2,5}$ worden uitgegaan van een publicatie van het Planbureau voor de leefomgeving. Op basis van een onderzoek van het RIVM ("Attainability of $PM_{2,5}$ air quality standards, situation for the Netherlands in a European context, J. Matthijsen, B.A Jimmink, F.A.A.M de Leeuw en W. Smeets, Planbureau voor de Leefomgeving, Bilthoven 2009) wordt geconcludeerd dat wanneer aan de norm voor PM_{10} wordt voldaan, dit ook geldt voor de norm voor $PM_{2,5}$. De

veehouderijen zijn geen belangrijke bron van fijn stof uitstoot. Het aandeel $PM_{2,5}$ binnen de uitgestoten hoeveelheid PM_{10} bij volièrestallen voor pluimvee bedraagt ongeveer 6% (zie rapport: Maatregelen ter vermindering van fijnstofemissie uit de pluimveehouderij; effect van een oliefilm op het strooisel in volièrehuisvesting voor leghennen, ASG, februari 2009, rapport 195). Als de luchtkwaliteit aan de PM_{10} normen voldoet, dan geldt dit ook voor de $PM_{2,5}$ norm. Daarbij ligt de achtergrondconcentratie voor $PM_{2,5}$ in Nederland ruimschoots onder de grenswaarde.

Op grond van artikel 2, tweede lid, van het Besluit NIBM kunnen gebieden en bronnen worden aangewezen die geen gebruik kunnen maken van NIBM.

Bij de aanvraag zijn de resultaten gevoegd van verspreidingsberekeningen conform het Nieuw Nationaal Model voor zwevende deeltjes. Deze berekeningen zijn gemaakt met het rekenmodel ISL3a, versie 2022_1 en op 12 december 2024 zijn Geo-milieu berekening aangeleverd hiermee wordt aangetoond dat aan de eisen wordt voldaan.

Naast de dierenverblijven zorgen ook verkeersbewegingen voor emissies van fijn stof. De fijn stof emissie afkomstig van de verkeersbewegingen zijn, in vergelijking met de emissies afkomstig van dieren, echter zeer beperkt. Dit blijkt uit de berekening met de NIBM tool van Infomil. NIBM staat hierbij voor Niet In Betekende Mate. Uit deze berekening is gebleken dat de emissie van fijn stof afkomstig van verkeersbewegingen NIBM is en daarom als niet significant aan te merken is.

7.2.3.

7.2.4. De emissie van fijn stof (PM_{10}) van de veehouderij bedraagt niet meer dan 500 kg per jaar. Het is niet nodig om de immissieconcentratie van deze veehouderij samen met andere veehouderijen te berekenen.

7.2.5. Conclusie

Op basis van verspreidingsberekeningen concluderen wij dat wordt voldaan aan de grenswaarden in Bijlage 2 van de Wet milieubeheer voor zwevende deeltjes. Luchtkwaliteit vormt geen reden de gevraagde vergunning te weigeren.

8. (VOLKS)GEZONDHEID EN VEEHOUDERIJ

Het aspect bestrijding van besmettelijke ziekten is een aspect dat primair zijn regeling vindt in andere wetgeving. Daarnaast blijft in het kader van verlening van een vergunning krachtens de Wabo ruimte voor een aanvullende toets.

Bij een vergunningaanvraag is het van belang om de gezondheid van omwonenden van een veehouderij mee te nemen bij de besluitvorming, ook als daar geen landelijk of wettelijk verankerd toetsingskader voor beschikbaar is. Met andere woorden, indien door het in werking zijn van de inrichting risico's voor de volksgezondheid kunnen ontstaan, moeten deze risico's als gevolg voor het milieu bij de beoordeling van de aanvraag worden betrokken.

8.1. Het toetsingskader

Op basis van alle tot nu toe bekende rapporten kunnen geen eenduidige conclusies worden getrokken om duidelijke uitspraken te kunnen doen over de onaanvaardbare gezondheidsrisico's van wonen in de buurt van veehouderijen. Dit wordt als zodanig ook bevestigd door alle tot nu toe gedane uitspraken door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en rechtbanken, waaruit blijkt dat er geen algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten zijn om de volksgezondheid mee te nemen bij de verlening van de omgevingsvergunning milieu.

Voor het opstellen van één beoordelingskader is onvoldoende wetenschappelijke kennis aanwezig. Uit de onderzoeksrapporten kan geen relatie worden gelegd tussen de afstand tot veehouderijen en de gezondheidsrisico's voor omwonenden.

Op 7 juli 2016 verschenen de volgende onderzoeksrapporten¹:

- Veehouderij en gezondheid omwonenden (VGO), RIVM, juli 2016, RIVM Rapport 2016-0058;
- Emissies van endotoxinen uit de Veehouderij: emissiemetingen en verspreidingsmodellering, Wageningen UR Livestock Research, juni 2016, rapport 959;
- Additionele maatregelen ter vermindering van emissies van bioaerosolen uit stallen: verkenning van opties, kosten en effecten op de gezondheidslasten van omwonenden, Wageningen UR Livestock Research, juni 2016, rapport 949.

Op 16 juni 2017 verscheen het onderzoeksrapport Veehouderij en Gezondheid omwonenden (VGO) (aanvullende studies); Analyse van gezondheidseffecten, risicofactoren en uitstoot van bio-aerosolen, RIVM, juni 2016, RIVM Rapport 2017-0062². Vervolgens is op 8 oktober 2018 door het Nivel het onderzoeksrapport Veehouderij en Gezondheid Omwonenden III; Longontsteking in de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen; actualisering van gegevens uit huisartspraktijken 2014 – 2016 gepubliceerd³. Dit betreft een deelrapport van een reeks vervolgonderzoeken in het kader van het onderzoeksprogramma Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO) III.

¹ Deze rapporten zijn op 7 juli 2016 aangeboden aan de Tweede Kamer, zie

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/07/07/kamerbrief-aanbieding-rapporten-gezondheidsrisico-s-rond-veehouderijen>.

² Dit rapport is op 16 juni 2017 aangeboden aan de Tweede Kamer, zie

<https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-economische-zaken/documenten/kamerstukken/2017/06/16/kamerbrief-bij-het-rapport-veehouderij-en-gezondheid-omwonenden-aanvullende-studies>.

³ Op 22 oktober 2018 is dit rapport aangeboden aan de Tweede Kamer, zie

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/10/22/kamerbrief-met-reactie-op-deelrapport-veehouderij-gezondheid-omwonenden>.

In het VGO-onderzoek is aangegeven dat gezondheidsrisico's aanwezig kunnen zijn bij met name pluimveehouderijen en in gebieden waar veel veehouderijen liggen (veedichte gebieden waar meer dan 15 veehouderijen binnen 1 km van een burgerwoning zijn gelegen). Het rapport 'Emissies van endotoxinen uit de Veehouderij' concludeert dat de grenswaarde, die door de Gezondheidsraad is vastgesteld voor endotoxine, overschreden wordt binnen 200 meter van een varkenshouderij en binnen 500 meter van een pluimveehouderij. Voor varkenshouderijen geldt dat de maatregelen, die genomen moeten worden om te voldoen aan bestaande normen voor fijn stof en geur, ook de emissie van endotoxine beperken. Voor pluimveehouderijen is de overschrijding van endotoxine zodanig dat aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

Het rapport 'Additionele maatregelen ter vermindering van emissies van bioaerosolen uit stallen' geeft inzicht in de maatregelen die door de ondernemer in stallen genomen kunnen worden om een extra reductie van de emissie van bioaerosolen te realiseren, bovenop de reductie die al plaatsvindt door het toepassen van technieken om de fijn stof emissie te reduceren. In het rapport is ook een synthese uitgevoerd welke maatregelen op basis van de kosten en de behaalde reductie het meest perspectiefvol zijn.

In het aanvullend VGO-onderzoek worden de conclusies uit het VGO-onderzoek van 2016 bevestigd. Verder laat dit aanvullend VGO-onderzoek tot een afstand van 1,5-2 km rondom een individuele geitenhouderij een verhoogde kans op longontsteking zien. De oorzaak van deze verhoogde kans op longontstekingen rondom geitenhouderijen kan door de onderzoekers niet worden aangegeven. De resultaten van het deelonderzoek naar longontsteking in de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen (VGO III) wijzen, net als de voorgaande onderzoeken, op een associatie tussen het wonen en in nabijheid van een geitenhouderij en een verhoogd risico op longontsteking. Ook nu kon de oorzaak van deze verhoogde kans niet door de onderzoekers worden aangegeven. Het eerder gevonden verband tussen een verhoogde kans op het oplopen van een longontsteking en het wonen nabij een pluimveehouderij kon in de nieuwe studie alleen worden bevestigd voor het jaar 2014.

8.2. De gevolgen van de aangevraagde activiteiten

Dit is een voorbeeld tekst, aanpassen waar nodig. Houdt hierbij ook rekening met het eventueel beschikbare gemeentelijk beleid.

Betrek de aard en omvang van het bedrijf, de effecten van de gevraagde vergunning en de omgeving van het bedrijf in de overweging.

Het toetsingskader naar aanleiding van de op 7 juli 2016, 16 juni 2017 en 22 oktober 2018 gepresenteerde onderzoeken is ontwikkeling. Een eenduidige tekst voor de beoordeling is nog niet beschikbaar. De landelijke handreiking 'Veehouderij en Gezondheid' is in voorbereiding. Het toetsingskader naar aanleiding van de op 7 juli 2016 gepresenteerde onderzoeken is ontwikkeling. Een eenduidige tekst voor de beoordeling is nog niet beschikbaar. De landelijke handreiking 'Veehouderij en Gezondheid' is in voorbereiding. De inrichting wordt gewijzigd met andere

stalsystemen, die deire aantallen blijven gelijk. Ten gevolge van de verandering en de omvang van de activiteiten in de inrichting, kunnen mogelijk gevolgen voor de volksgezondheid optreden.

8.3. Maatregelen en voorzieningen

Binnen de inrichting zijn bepalingen ingevolge de Wet dieren en de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren van toepassing. Deze bepalingen waarborgen dat dierziektes binnen de inrichting worden voorkomen, dan wel worden bestreden. Het gaat daarbij onder andere om het gebruik van bedrijfskleding, het naleven van een hygiëneprotocol en het schoonmaken en ontsmetten van vee transportwagens.

Alle varkensstallen D, F2, E en G worden voorzien van een luchtwassysteem. Hierdoor wordt, naast de emissie van ammoniak, geur en zwevende deeltjes (fijn stof), ook de emissie van zoönosen of endotoxinen uit deze stallen voorkomen of zeer sterk beperkt. Endotoxinen zitten aan de grovere stofdeeltjes. Ook de emissie van deze stofdeeltjes wordt verminderd door de luchtwasser.

Vergeleken met de vergunde situatie neemt de emissie van fijnstof af. Daardoor neemt ook de uitstoot van endotoxinen en zoönosen af.

De bestaande vleesvarkensstal F1 wijzigt niet. Ten opzichte van de vergunde situatie vindt derhalve geen toename van de emissies van zoönosen of endotoxinen plaats.

Verder liggen de stallen op het bedrijf op ruime afstand van woningen van derden (circa 110 meter).

Endotoxinen komen vooral voor bij pluimveehouderijen en varkenshouderijen en in veel mindere mate bij melkrundveebedrijven.

8.4. Beoordeling en conclusie

De inrichting levert niet zodanige risico's op voor de volksgezondheid dat de vergunning om die reden moet worden geweigerd.

Voor zover gezondheidsrisico's kunnen ontstaan door geur-, fijn stof- of geluidemissie wordt erop gewezen dat voor deze emissies wettelijke toetsingskaders beschikbaar zijn. Aan de geldende normstellingen, dan wel bepalingen uit de Wet geurhinder en veehouderij c.q. de gemeentelijke geurverordening, hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer en de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening c.q. de gemeentelijke Nota industrielawaai wordt voldaan (zie ook de overwegingen in de hoofdstukken 'Geurhinder uit dierenverblijven', 'Geluid' en 'Luchtkwaliteit'). Gezondheidsrisico's door deze aspecten worden uitgesloten geacht.

Voor micro-organismen en het voorkomen van zoönosen zijn geen normen of grenswaarden beschikbaar. Alleen voor endotoxinen geeft de Gezondheidsraad een aanbeveling om de gezondheidkundige advieswaarde voor werknemers te verlagen naar 30 EU (Endotoxine Units) per kubieke meter lucht als advieswaarde voor de algemene bevolking. Deze aanbeveling is niet wettelijk verankerd.

Als voorschrift in de omgevingsvergunning is vastgelegd dat de inrichting schoon moet zijn en in goede staat van onderhoud moet verkeren.

De (goede) werking van de huisvestingssystemen wordt geregeld in de algemene regels. De artikelen in de algemene regels hebben een rechtstreekse werking. Wanneer wordt voldaan aan de artikelen van de algemene regels, de bijbehorende ministeriele regeling en de vigerende wetgeving ten aanzien van volksgezondheid en besmettingsgevaar, zijn er geen redenen om een onderzoekverplichting op te leggen met betrekking tot volksgezondheid.

De uitkomsten van het endotoxine onderzoek zijn verder uitgewerkt in een aanvullend onderzoek 'Endotoxine concentraties rond stallen; indicatieve modelberekeningen' (ErbrinkStacks Consult, 5 september 2016). De resultaten van dit aanvullend onderzoek hebben geresulteerd in een afstandsgrafiek waarmee de aan te houden afstand tot gevoelige objecten kan worden bepaald om een te hoge blootstelling aan endotoxine te voorkomen (voor zowel de varkens- en pluimveehouderij). Hiermee wordt de aan te houden afstand bepaald om te voldoen aan de advieswaarde voor endotoxine van de Gezondheidsraad.

Naar aanleiding van de op 7 juli 2016 gepubliceerde onderzoeksresultaten over veehouderij, gezondheid van omwonenden en endotoxineblootstelling, hebben de gemeenten in en de provincie van Noord-Brabant uitgesproken dat zij willen voorkomen dat omwonenden onnodige gezondheidsrisico's lopen als gevolg van de vergunningverlening aan veehouderijen. De bezorgdheid van omwonenden over de gezondheidsrisico's zijn reëel genoeg om uit voorzorg te handelen c.q. omgevingsbewust met vergunningaanvragen om te gaan. De kamerbrief bevestigt dit ook.

Op verzoek van de gemeentebesturen en de provincie is door het ondersteuningsteam veehouderij en volksgezondheid een toetsingskader ontwikkeld. Dit is op 25 november 2016 gepubliceerd door het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht (BPO) als de 'Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid: Endotoxine toetsingskader 1.0' (hierna: Notitie). Het in deze Notitie gepresenteerde 'Endotoxine toetsingskader 1.0' maakt het mogelijk om op basis van eerdergenoemde onderzoeksresultaten per specifieke locatie en voor iedere individuele varkens- of pluimveehouderij in Nederland te bepalen of de endotoxineblootstelling naar de omgeving te hoog zal zijn of niet. De systematiek die in de Notitie wordt gehanteerd is als volgt:

- de endotoxineblootstelling is gerelateerd aan de fijnstofemissie (bronsterkte);
- dit resulteert in een afstandsgrafiek waarin de relatie bronsterkte fijnstof (in kg/jr) en aan te houden afstand (in meters) wordt weergegeven om te voldoen aan de advieswaarde van de Gezondheidsraad van 30 EU/m³;
- wanneer blijkt dat de feitelijk afstand groter is dan de aan te houden afstand, dan is aannemelijk dat de endotoxine blootstelling lager is dan 30 EU/m³. Omgekeerd, wanneer blijkt dat de feitelijk afstand kleiner is dan de aan te houden afstand, dan is aannemelijk dat de endotoxine blootstelling hoger is dan 30 EU/m³.

Het doel van de Notitie is dat, in de periode totdat een landelijk toetsingskader endotoxine beschikbaar komt, voor omwonenden geen nieuwe of grotere knelpunten op het gebied van volksgezondheid ontstaan.

De Notitie richt zich op pluimvee- en varkensbedrijven omdat hier de emissie van fijn stof en grovere stofdeeltjes het hoogste is. Aangezien endotoxine zich hecht aan deze stofdeeltjes, verspreidt endotoxine zich met de stofdeeltjes naar de omgeving. Pluimveebedrijven kunnen individueel een risico vormen, varkensbedrijven met name cumulatief.

Ook geitenhouderijen vormen een risico naar de omgeving, maar het is niet bekend waardoor dit komt. Geitenhouderijen zijn daarom niet meegenomen in de Notitie.

Voor andere veehouderijsectoren wordt ervan uitgegaan dat de emissie van fijn stof en daarmee ook endotoxine verhoudingsgewijs laag is en dit daarom geen verhoogd risico veroorzaken.

In de beoogde situatie blijft de emissie van fijn stof gelijk ten opzichte van de vergunde situatie. Stallen D, F2, E en G worden voorzien van een chemische luchtwasser van het type met een fijn stofemissiereductie van 35%. Ook de emissie van de grovere stofdeeltjes wordt verminderd door de luchtwasser.

Met behulp van de afstandsgrafiek is de afstand ten opzichte van gevoelige objecten bepaald om de blootstelling aan endotoxine te beoordelen. In de vergunde situatie bedraagt de vereiste afstand minimaal 126 meter, in de beoogde situatie is deze afstand minimaal 126 meter. Met deze afstanden is het invloedgebied aangegeven waarbinnen endotoxineblootstelling hoger is dan de advieswaarde van 30 EU/m³ van de Gezondheidsraad.

Binnen deze afstand zijn geen gevoelige objecten gelegen. De dichtstbij liggende woning behorende bij een veehouderij ligt op een afstand van circa 137 meter (Mathijseind 6) tot het dichtst bijliggende emissiepunt. De dichtstbij gelegen burgerwoning ligt op een afstand van ca. 186 meter (mathijseind 8).

De advieswaarde van de Gezondheidsraad wordt niet overschreden.

Ook cumulatief blijkt geen sprake te zijn van een endotoxine risicogebied. Het verlenen van de vergunning leidt daarom niet tot een verhoogd risico voor de volksgezondheid.

De risico's voor volksgezondheid als gevolg van de aangevraagde activiteiten worden voldoende beperkt en geven geen aanleiding de gevraagde vergunning te weigeren.

Door het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht (BPO) in Noord-Brabant is in mei 2018 de Handreiking veehouderij en volksgezondheid 2.0 (hierna: Handreiking) vastgesteld. De Handreiking bestaat uit een stappenplan waarmee de gemeente kan beoordelen of een verhoogd risico voor de volksgezondheid zou kunnen optreden en of aanvullende advisering vanuit de GGD wenselijk is. De voorgenomen ontwikkeling in de aanvraag is hieraan getoetst.

Op grond van de toetsing aan de Handreiking wordt geconcludeerd dat de ontwikkeling geen verhoogde risico's oplevert voor de volksgezondheid en dat de vergunning om die reden moet worden verleend.

Wil je de begrippen gerubriceerd laten staan, dan hoef je niets te doen.

Begrip	Definitie
Considerans	
BBT	Best Beschikbare techniek genoemd in een BBT document.
BREF	BAT Reference document. Een in Europees verband vastgesteld document waarin de BBT worden beschreven die specifiek zijn voor een bepaalde branche of activiteit.
E-PRTR	European Pollutant Release and Transfer Register.
Feestdagen	Feestdagen zoals gedefinieerd in de Algemene termijnenwet
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
InfoMil	Het informatiecentrum in Nederland over milieuwet- en regelgeving.
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control
MER	Milieueffectrapport
MJV	Milieujaarverslag
Onderneming	Een bedrijfseconomische definitie van een of meerdere vestigingen behorende tot een en dezelfde onderneming. Hoeft niet plaatsgebonden te zijn bij bijvoorbeeld een concern met een hoofdvestiging en een of meerdere nevenvestigingen.
PMV	Provinciale milieuverordening
PRTR	Zie E-PRTR.
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland is een uitvoerende dienst van het Nederlandse ministerie van Economische Zaken.
Afval	
Mengen	Het samenvoegen van afvalstoffen die qua aard, samenstelling of concentraties aanwezige componenten niet met elkaar vergelijkbaar zijn. Onder 'mengen' wordt in ieder geval gevat: het samenvoegen van afvalstoffen die vallen binnen verschillende afvalcategorieën van 'bijlage 5; Lijst met gescheiden te houden afvalstoffen; het samenvoegen van afvalstoffen met niet-afvalstoffen; verdunnen van afvalstoffen; het samenvoegen van afvalstoffen binnen één afvalcategorie.
Minimumstandaard	De minimale hoogwaardigheid van verwerking van afzonderlijke afvalstoffen of categorieën van afvalstoffen.

	De minimumstandaard vormt een referentie voor de maximale milieudruk die verwerking van (een categorie van) afvalstoffen mag opleveren. De standaard is een invulling van de afvalhiërarchie voor afzonderlijke afvalstoffen en vormt op die manier een referentieniveau bij de vergunningverlening voor afvalbeheer. Ook betreft het een uitwerking van de artikelen 3 en 4 van de kaderrichtlijn afvalstoffen.
Ontdoener	Persoon of bedrijf waar afval ontstaat en die zich van het afval wil ontdoen door het af te geven aan een inzamelaar, vervoerder handelaar, bewerker of verwerker.
Opbulken	Het samenvoegen van afvalstoffen die qua aard, samenstelling en concentraties vergelijkbaar zijn.
Overslaan	Verrichten van alle handelingen op één locatie, waarbij afvalstoffen vanuit of vanaf een opbergmiddel of transportmiddel in of op een ander opbergmiddel of transportmiddel worden overgebracht. Hieronder vallen bijvoorbeeld beladen, lossen, hevelen, enz. met bijvoorbeeld kranen, transportbanden en leidingen, maar het uitvoeren van iedere verwerkingshandeling (sorteren, scheiden, spoelen, mengen, etc. etc.) valt hier niet onder.
Sorteren	Scheiden van een mengsel van materiaalstromen of van samengestelde materialen gescheiden in de oorspronkelijke materiaalstromen.
Uitsorteren	Het handmatig scheiden van incidenteel voorkomende verontreinigingen uit een vrijwel schone materiaalstroom of uit een mengsel van vrijwel schone materiaalstromen
Afvalwater en waterbesparing	
Afvalwater	Alle water waarvan de houder zich, met het oog op de verwijdering daarvan, ontdoet, voornemens is zich te ontdoen, of moet ontdoen.
Bedrijfsafvalwater	Afvalwater (inclusief verontreinigd hemelwater), niet zijnde huishoudelijk afvalwater.
Bedrijfsriolering	Een stelsel van buizen, verbindingstukken en elementen zoals straat- en trottoirkolken, gootelementen, verzamelputten en installaties, zoals slibvangputten, olie-waterscheider en controleputten voor de opvang en afvoer van bedrijfsafvalwater.
Hemelwater	Alle neerslag, zoals regen, sneeuw of hagel.

Huishoudelijk afvalwater	Afvalwater dat vergelijkbaar is met afvalwater afkomstig van particuliere huishoudens.
Openbaar riool	Voorziening voor de inzameling en transport van afvalwater, als bedoeld in artikel 10.30 van de Wet milieubeheer.
Riolering	Bedrijfsriolering of openbare riolering.
Bodem	
Bedrijfsriolering	Een stelsel van buizen, verbindingstukken en elementen zoals straat- en trottoirkolken, gootelementen, verzamelputten en installaties, zoals slibvangputten, olie-waterscheider en controleputten voor de opvang en afvoer van bedrijfsafvalwater.
Bodemincident	Een incident waarvan op voorhand een redelijk vermoeden bestaat dat vrijgekomen stoffen de bodem zullen verontreinigen, dan wel een incident waarna door middel van lekdetectie of anderszins is vastgesteld dat bodemverontreiniging is opgetreden.
Bodemrisicodocument	Document dat inzicht geeft in het risico van bodemverontreiniging. Hiertoe wordt per bodembedreigende activiteit overeenkomstig de bodemrisicochecklist uit de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bepaald of met de aanwezigheid of voorgenomen combinatie van voorzieningen en maatregelen sprake is of zal zijn van een verwaarloosbaar bodemrisico.
Verklaring vloeistofdichte voorziening	Een bewijs van inspectie waarmee aangetoond wordt dat een voorziening als vloeistofdicht wordt aangemerkt.
Vloeistofdichte vloer of voorziening	Vloer of voorziening direct op de bodem die waarborgt dat geen vloeistof aan de niet met vloeistof belaste zijde van de vloer of voorziening kan komen.
Energie en vervoersmanagement	
Energie-audit (bij EED)	Een energieonderzoek zoals bedoeld in de Tijdelijke regeling implementatie artikelen 8 en 14 Richtlijn energie-efficiëntie of de AMvB/Wet die de Tijdelijke regeling opvolgt. Een systematische procedure met als doel toereikende informatie te verzamelen omtrent het huidige energieverbruiksprofiel van een gebouw of groep gebouwen, van een industriële of commerciële activiteit of installatie of van private of publieke diensten,

	mogelijkheden voor kosteneffectieve energiebesparing te signaleren en kwantificeren en verslag uit te brengen van de resultaten.
Energiekosten	Alle kosten zoals vermeld op de eindafrekening van het energiebedrijf die samenhangen met het verkrijgen van aardgas, elektriciteit, warmte (uit een distributienet) en andere brandstoffen (stookolie, gasolie, diesel) voor de gebouwen, faciliteiten en processen in de inrichting, maar exclusief de kosten gemaakt voor brandstoffen voor motorvoertuigen. Voor aardgas moeten met name worden meegenomen basisprijs, brandstofheffing, calorische toeslag, energieheffing (regulerende energiebelasting), vastrecht en btw. Voor elektriciteit moeten met name worden meegenomen de kosten voor normaaluren en laagtariefuren (is afhankelijk van kWh-verbruik), kW-tarief continu en piekuren (is afhankelijk van het opgestelde vermogen), brandstofkosten, transformatorverliezen, energieheffing, vastrecht en BTW.
Energie-efficiëntieplan (EEP bij MJA3/MEE)	Het energie-efficiëntieplan (EEP) dat een deelnemer aan een MJA3/MEE opstelt. Dit plan moet elke 4 jaar worden geactualiseerd. Het EEP geeft inzicht in de energetische situatie en de te treffen energie efficiëntie maatregelen van de inrichting.
Handreiking Vervoermanagement	Uitgave van Rijkswaterstaat WVL, versienummer 2 november 2017,
Onderneming	Een bedrijfseconomische definitie van een of meerdere vestigingen behorende tot een en dezelfde onderneming. Hoeft niet plaatsgebonden te zijn bij bijvoorbeeld een concern met een hoofdvestiging en een of meerdere nevenvestigingen.
Rendabele maatregelen	Maatregelen die een terugverdientijd hebben van vijf jaar of minder.
Terugverdientijd	De verhouding tussen het investeringsbedrag voor de maatregel na aftrek van eventuele subsidies en de jaarlijkse opbrengsten van de maatregel ten gevolge van de met de maatregel samenhangende energiebesparing en andere kostenbesparingen. In geval van een investering in een installatie voorzien van afzonderlijke energiebesparende componenten moet in plaats van het totaalinvesteringsbedrag worden gerekend met de meer

	investering ten opzichte van een installatie zonder de energiebesparende componenten. Voor de berekening van de financiële opbrengsten vanwege het nemen van de maatregel moet worden gerekend met de op het moment van het energiebesparingsonderzoek geldende kosten (tarieven) voor de betrokken inrichting. Er wordt geen rekening gehouden met de eventuele kosten van het (vervroegd) uit bedrijf nemen van een installatie en niet met rentekosten
Stand der techniek	Het hoogste niveau van technische ontwikkeling dat op een bepaald tijdstip is bereikt binnen een branche.
Externe Veiligheid	
Bedrijfsbrandweer	Een bedrijfsbrandweer conform de aanwijzingsbeschikking artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's dan wel een bedrijfsbrandweer welke is vastgesteld op basis van een goedgekeurd bedrijfsbrandweerrapport met daarin de informatie zoals gesteld onder artikel 7.2, eerste lid van het Besluit veiligheidsregio's.
Brandbare (vloeï)stof	Een vloeistof die zelf brandbaar is of waaruit onder voorzienbare bedrijfsomstandigheden een brandbaar gas, brandbare damp of brandbare nevel kan ontstaan (EN-IEC 60079-10). Een vaste stof vallend onder klasse 4.1 van het ADR. Een vloeistof die, in verpakte vorm, conform het ADR het etiket model nr. 3 draagt.
Brandbestrijdingssystemen	De repressieve middelen ter bestrijding van brand, zoals brandkranen (blusbootaansluitingen), handblusmiddelen (haspels en poederblussers), sprinklers, deluge, blusgasinstallaties etc.
Brandbeveiligingssystemen	Alle brandveiligheidsvoorzieningen, zoals de brandbestrijdingssystemen en de branddetectie en doormelding.
Brandgevaarlijke stof	Vaste, vloeibare of gasvormige stof die brandbaar of brandbevorderend is, of bij brand gevaar oplevert, in de zin van de ADR-klassen 2 t/m 5.
Drukhouder	Een drukhouder is een verzamelterm die flessen, grote cilinders, drukvaten, gesloten cryohouders en flessenbatterijen omvat.
Emballage	Verpakkingsmateriaal, zoals glazen en kunststof flessen, blikken en kunststof cans, metalen en kunststof vaten of fiberdrums, papieren en kunststof zakken, houten kisten, big-bags en Intermediate Bulk Containers (IBC's).

Gas	Een stof die bij 50°C een dampdruk bezit hoger dan 300 kPa (3 bar) of bij 20°C en de standaarddruk van 101,3 kPa volledig gasvormig is.
Gasflessenbatterij (cilinderpakket)	Een verzameling flessen die aan elkaar zijn bevestigd en onderling door een verzamelleiding zijn verbonden en die als ondeelbare eenheid wordt vervoerd.
Giftige stoffen	Giftige stoffen geldt als bedoeld: voor het laden en lossen van tankwagens en ketelwagens het ADR; voor het laden en lossen alsmede de boord-boord verlading van schepen het ADN; voor opslagtanks en procesinstallaties de Wm.
Installaties	Die onderdelen van de inrichting, die als een zelfstandige eenheid kunnen worden beschouwd. Installaties kunnen met elkaar verbonden zijn, bijvoorbeeld via pijpleidingen.
Invloedsgebied (met betrekking tot externe veiligheid)	Gebied waarin bij ministeriële regeling op grond van artikel 15, eerste lid, van het Besluit externe veiligheid inrichtingen te stellen regels personen worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico.
Keuring voor Ingebruikneming drukapparatuur	Een (eerste of hernieuwde) keuring voor ingebruikneming, uitgevoerd voorafgaand aan een eerste ingebruikneming van nieuwe drukapparatuur en indien van toepassing voorafgaand aan een hernieuwde ingebruikneming van bestaande drukapparatuur. (Verplichting op grond van het Warenwetbesluit drukapparatuur).
KIWA	Dienstverlenend centrum voor kwaliteitsbeheersing en onderzoek in de sectoren Drinkwater, Bouw en Milieu, www.kiwa.nl
Kritische alarmeringen	Alarmeringen die direct verband hebben met het optreden van bijzondere situaties voor wat betreft veiligheid en emissies.
Maatgevend bedrijfsbrandweerscenario	Is het scenario dat in de aanwijsbeschikking bedrijfsbrandweer, ingevolge artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's, wordt omschreven.
Mutageen	Mutagene stoffen veroorzaken een permanente verandering in de hoeveelheid of de structuur van het genetisch materiaal in een cel.
NEN 3011	Veiligheidskleuren en -tekens in de werkomgeving en in de openbare ruimte, maart 2015
NEN-EN 12266-1	Industriële afsluiters - Beproeving van metalen afsluiters - Deel 1: Beproevingen, beproevingsprocedures en acceptatiecriteria - Verplichte eisen, april 2012.

NFPA	National Fire Protection Association. Is een Amerikaanse organisatie die het doel heeft om de last van brand en andere gevaren te verminderen door middel van wetenschappelijk onderzoek en educatie.
NFPA 11	Standard for Low-, Medium-, and High-Expansion Foam, 2016.
NFPA 15	Standard for Water Spray Fixed Systems for Fire Protection, 2017.
NFPA 25	Standard for the Inspection, Testing and Maintenance of Water-Based Fire Protection System, 2017.
Ongewoon voorval	Elke gebeurtenis in een inrichting, ongeacht de oorzaak van die gebeurtenis, die afwijkt van de normale bedrijfsactiviteiten - met inbegrip van storingen in het productieproces en storingen in de voorzieningen (mits daaruit nadelige gevolgen voor het milieu voortkomen) van de inrichtingen alsook ongelukken en calamiteiten – en waardoor nadelige gevolgen voor het milieu ontstaan of dreigen te ontstaan.
OSI	Out-of service inspection. Inspectie van opslagtanks die buiten gebruik zijn gesteld waarbij de tank wordt geopend en in- en uitwendig visueel geïnspecteerd en gemeten conform het herbeoordelingsplan.
Overvulbeveiliging	Een systeem dat de toevoer automatisch doet stoppen zonder tussenkomst van een operator. Onder fysiek onafhankelijk wordt verstaan: los van niveaumeting en met een apart stuursignaal.
Persistent	Niet of nauwelijks afbreekbaar
PGS 14	Vastopgestelde brandbeheersings- en brandblussystemen brandbestrijdingssystemen, versie 1.0, oktober 2017
PGS 22	Toepassing van propaan, versie 1.10, september 2008
QRA	Quantitative Risk Assessment oftewel kwantitatieve risico-analyse.
Risicobeoordeling	Beoordeling van risico's voor de gezondheid van de mens of het milieu welke ingeperkt gebruik van genetisch gemodificeerde organismen met zich mee kan brengen.
Stoffen die bij een brand betrokken kunnen worden	Dit zijn de stoffen als bedoeld in de Handleiding Risicoberekeningen Bevi (HBR), versie 3.3, juli 2015, module C, bijlage 14 "Verantwoording", paragraaf 14.4, blz. 178 en 179 zijnde ADR-klasse 3-stoffen, brandbare stoffen en stoffen die bij een brand kunnen ontleden of

	verdampen, respectievelijk de categorieën 1, 2 en 3 uit de tabel 114.
Storingsanalyse	Een storingsanalyse is een systematisch onderzoek naar alle voorzienbare afwijkingen van een normale procesvoering, hieronder begrepen de in en buiten bedrijfstelling, naar de oorzaken en de gevolgen van die afwijkingen in kwalitatieve zin en naar de noodzakelijke acties. ('Storingsanalyse waarom? wanneer? hoe?' van het Directoraat Generaal van de Arbeid, rapport no. V2, 2e druk 1982).
Toxisch	Toxische stoffen zijn in meer of mindere mate schadelijk voor organismen. Effecten kunnen optreden bij inademing, inslikken, contact met de huid, ogen of slijmvliezen. Een ander woord voor toxisch is giftig.
Uitgangspuntendocument (met betrekking tot brandrisico)	Een document waarin voor een specifiek bouwwerk beschreven is welk integrale bouwkundige, installatietechnische en organisatorische maatregelen genomen worden ter afdekking van de brandrisico's.
Veiligheidsstudie	Een systematische risicoanalyse om de relevante risico's van ongewenste situaties te kunnen identificeren en te beheersen
Verontreinigende stoffen	Stoffen die hinder of nadeel voor de gezondheid van de mens kunnen opleveren. Ook vallen hieronder stoffen die schade kunnen toebrengen aan dieren, planten of goederen. Dit kan gaan om op zichzelf staande stoffen, gezamenlijke stoffen of stoffen die in verbinding met elkaar staan.
Geluid	
Geluidsgevoelige bestemmingen	Gebouwen of objecten, aangewezen in het Besluit geluidhinder krachtens de artikelen 49 en 68 van de Wet geluidhinder (Stb. 1982, 465).
Immissierelevante bronsterkte (LWR)	Het geluidsvermogen niveau van een rondom afstralende puntbron die op een plaats van de echte geluidsbron dan wel het broncentrum van een stelsel geluidsbron staat en op het immissiepunt hetzelfde geluidsniveau geeft als deze geluidsbron(nen).
Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (LAR,LT)	Het A-gewogen gemiddelde van de afwisselende niveaus van het ter plaatse, in de loop van een bepaalde periode optredende geluid en zo nodig gecorrigeerd voor de

	aanwezigheid van impulsachtig geluid, tonaal geluid of muziekgeluid, vastgesteld en beoordeeld overeenkomstig de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai', uitgave 1999.
Maximaal geluidsniveau (L _{Amax})	Het hoogste A-gewogen geluidsniveau, afgelezen in de meterstand 'fast', verminderd met de meteocorrectieterm C _m . De meterstand 'fast' komt overeen met een tijdconstante van 125 ms.
Referentieniveau	De hoogste waarde van de onder 1. en 2. genoemde niveaus, bepaald overeenkomstig het Besluit bepaling referentieniveau-periode (Stcrt. 1982, 162): het geluidsniveau, uitgedrukt in dB(A), dat gemeten over een bepaalde periode gedurende 95% van de tijd wordt overschreden, exclusief de bijdrage van de inrichting zelf; het optredende equivalente geluidsniveau (L _{Aeq}) veroorzaakt door wegverkeerbronnen minus 10 dB(A), met dien verstande dat voor de nachtperiode van 23.00 tot 07.00 uur alleen wegverkeerbronnen in rekening mogen worden gebracht met een intensiteit van meer dan 500 motorvoertuigen gedurende die periode.
SBR-richtlijn B	Meet- en beoordelingsrichtlijnen, Hinder voor personen in gebouwen Deel B, Richtlijn van de Stichting Bouwresearch. Dit deel van meet- en beoordelingsrichtlijnen gaat over hinder voor personen ten gevolge van gebouwtrillingen. In dit deel van de richtlijn wordt onderscheid gemaakt ten aanzien van de functie van het gebouw, het tijdstip van de dag en het karakter van de trillingen. Tevens onderscheidt de richtlijn bestaande, gewijzigde en nieuwe situaties, augustus 2002.
Trilling	Mechanische beweging rond een referentiepunt dat in evenwicht is.
Verkeersbeweging	Het aan- of afrijden met een persoon-, bestel- of vrachtwagen.
V _{max}	Maximale trillingssterkte.
V _{per}	Trillingssterkte over een beoordelingsperiode
Geur	
Aanvaardbaar hinderniveau	Uitkomst van het afwegingsproces van onder andere de volgende aspecten: toetsingskader; geurbelasting ter plaatse van geurgevoelige objecten;

	aard en waardering van de geur (hedonische waarde); klachtenpatroon; huidige en verwachte hinder; technische en financiële consequenties van maatregelen en gevolgen daarvan voor andere emissies; de mate waarin getroffen maatregelen ter beperking van luchtemissies overeenstemmen met BBT uit BREF's en nationale BBT-documenten; lokale situatie (onder meer planologische ruimte, sociaal- economische aspecten en andere lokale afwegingen); historie van het bedrijf in zijn omgeving. OPMERKING Het aanvaardbaar hinderniveau voor veehouderijen verschilt met het bovenstaande en is geregeld via de Wet geurhinder en veehouderijen / de algemene regels.
Europese geureenheid (ouE)	Eén Europese geureenheid is de hoeveelheid geurstoffen die, bij verdamping in één kubieke meter neutraal gas onder standaard condities, een fysiologische respons oproept bij een panel (detectiegrens) gelijk aan de respons die optreedt bij verdamping van 123 µg n-butanol (CAS-Nr. 71-36-3) in één kubieke meter lucht onder standaard condities (concentratie is 0,040 µmol/mol).
Geuremissie	Hoeveelheid geur die per tijdseenheid wordt geëmitteerd uitgedrukt in Europese geureenheden; De geuremissie is gelijk aan de geurconcentratie in de geëmitteerde luchtstroom vermenigvuldigd met het debiet van de luchtstroom .
Geurbelasting	Geurconcentratie in de omgeving (per tijdseenheid). De geurbelasting wordt uitgedrukt in Europese geureenheden per kubieke meter lucht bij een bepaalde percentielwaarde (ouE/m ³ als x-percentiel van de uurgemiddelde concentratie). De x-percentielwaarde vertegenwoordigt de tijdsfractie van een jaar waarvoor geldt dat gedurende deze tijdsfractie de geurconcentratie beneden deze aangegeven concentratie blijft of gelijk is aan deze waarde.
Geurconcentratie	Hoeveelheid Europese geureenheden per kubieke meter lucht (ouE/m ³) onder standaardcondities.
Geurdrempel	Geurconcentratie van één stof of van een mix van stoffen van één Europese geureenheid per kubieke meter.

Geuremissie	Hoeveelheid geur die per tijdseenheid wordt geëmitteerd uitgedrukt in Europese geureenheden. De geuremissie is gelijk aan de geurconcentratie in de geëmitteerde luchtstroom vermenigvuldigd met het debiet van de luchtstroom.
Geurimmissie	Geurconcentratie in de omgeving (per tijdseenheid).
NEN-EN 13725	Bepaling van de geurconcentratie door dynamische olfactometrie. (oktober 2006).
NEN-EN 15259	Luchtkwaliteit - Meetmethode emissies van stationaire bronnen - Eisen voor meetvlakken en meetlocaties en voor doelstelling, meetplan en rapportage van de meting (oktober 2007).
Percentielwaarde	Tijdfractie van het jaar dat een bepaalde geurconcentratie niet wordt overschreden. OPMERKING Een geurbelasting van 1 ouE/m ³ als 98-percentiel van de uurgemiddelde concentratie geeft bijvoorbeeld aan dat de geurconcentratie van 1 ouE/m ³ gedurende 2 % van de tijd (minder dan 176 h per jaar) wordt overschreden.
Lucht	
Afgas	Gasvormige drager van de emissie.
ETS	CO ₂ emissiehandelssysteem
Goederen	Producten als genoemd in bijlage 7 van de NeR. Bijlage 7 van de NeR geeft de klassenindeling van de meest voorkomende stortgoederen. Deze lijst moet overigens niet als limitatief worden gezien, doch kan aanvullingen of wijzigingen ondergaan.
m ³ ₀	Gashoeveelheid [m ³] bij 273,15 K, bij 101,3 kPa, betrokken op droog gas.
NIBM	Niet in betekenende mate
NNM	Nieuw Nationaal Mode
NSL	Nationaal samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit
NTA 9065	Nederlandse Technische Afspraak 9065: Geurmeting- en berekening. Uitgegeven door de Stichting Nederlands Normalisatie-instituut, oktober 2012
Oppervlaktebron (lucht)	Een niet gekanaliseerde bron, zonder vast emissiepunt, waaruit over een bepaald oppervlak verontreinigende stoffen in de buitenlucht worden geëmitteerd.
PAS	Programmatische Aanpak Stikstof

Percentielwaarde	Tijdfractie van het jaar dat een bepaalde geurconcentratie niet wordt overschreden. Een geurbelasting van 1 ouE/m ³ als 98-percentiel van de uurgemiddelde concentratie geeft bijvoorbeeld aan dat de geurconcentratie van 1 ouE/m ³ gedurende 2 % van de tijd (minder dan 176 h per jaar) wordt overschreden.
ppm	Concentratie-eenheid parts per million
Puntbron	Een gefixeerd punt van gekanaliseerde - en daarmee in principe kwantificeerbare emissies.
RIE	Richtlijn Industriële Emissies
Stortgoed	Onverpakt korrelvormig materiaal.
Stuifklasse	Klasse uit de stuifklasse-indeling uit de NeR: S1 sterk stuifgevoelig, niet bevochtigbaar, S2 sterk stuifgevoelig, wel bevochtigbaar, S3 licht stuifgevoelig, niet bevochtigbaar, S4 licht stuifgevoelig, wel bevochtigbaar, S% nauwelijks of niet stuifgevoelig
VOS	Vluchtige organische stoffen